

RES ACADEMICAE

ISSN 1428/3107

Nr 1/2016

Biuletyn Informacyjny
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

The collage features a grid of student portraits and text boxes. The text boxes are: 'Bezpłatne studia na publicznej uczelni' (Free studies at a public university), 'Dobre zaplecze socjalne i liczne stypendia' (Good social facilities and many scholarships), 'Dołącz do 60 tysięcy absolwentów' (Join 60 thousand graduates), 'Aktywne życie studenckie' (Active student life), 'Staże i praktyki w znanych firmach' (Internships and practices in well-known companies), and 'Uczelnia przyjazna studentom i doktorantom' (University friendly to students and doctoral candidates).

Bezpłatne studia na publicznej uczelni

Dobre zaplecze socjalne i liczne stypendia

Dołącz do 60 tysięcy absolwentów

Aktywne życie studenckie

Staże i praktyki w znanych firmach

Uczelnia przyjazna studentom i doktorantom

UNIWERSYTECKIE KIERUNKI - PRAKTYCZNE SPECJALNOŚCI

ŚWIĘTO UCZELNI

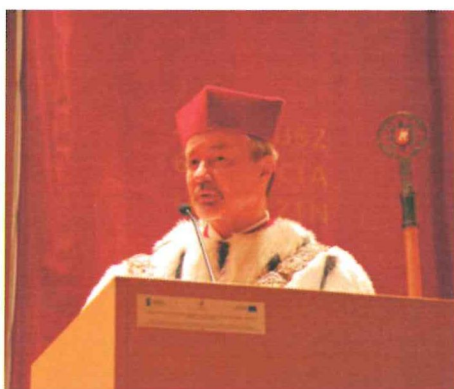
Fot. J. Warwas

Podczas Święta Uczelni

IM Rektor AJD dr hab. inż. Zygmunt Bąk, prof. AJD

*Prof. zw. dr hab. Wiesław Baniś
(przewodniczący KRASP,
JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego)*

*Dziekan Wydziału
Filologiczno-Historycznego
dr hab. Agnieszka Czajkowska, prof. AJD*

*Prof. dr hab. Marian Kisiel dr h. c. AJD
i prof. dr hab. Wiesław Baniś*

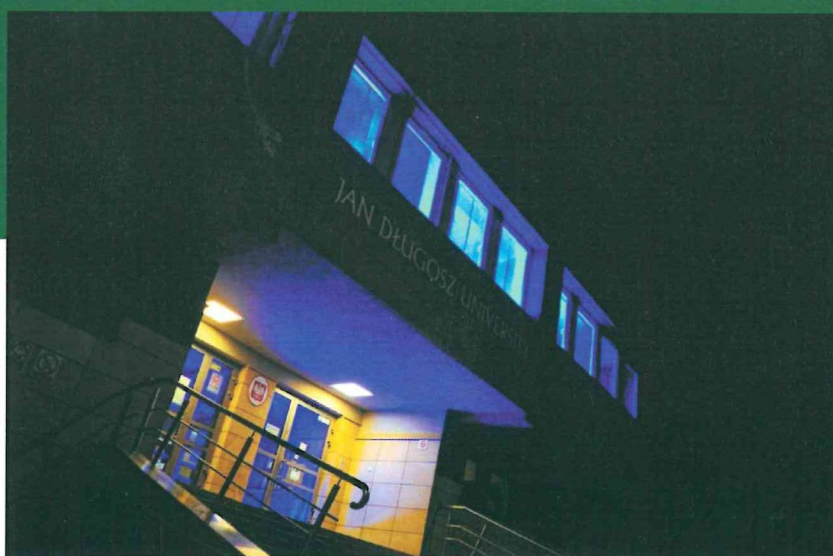

Podczas uroczystej promocji doktorskiej

NIEBIESKA AKADEMIA

Fot.: arch.

*Budynek Główny AJD
podświetlony na
niebiesko z okazji
Światowego Dnia Wiedzy
na Temat Autyzmu*

Szanowni Czytelnicy!

Wiosna nie tylko za oknem, ale przede wszystkim w kalendarzu. Na Uczelni zaś uwaga akademików skupiła się na wyborach. Miło nam poinformować na stronach „Res Academicae”, że Rektorem-elektem została jednogłośnie wybrana dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD. Przed nowym rektorem liczne wyzwania. Wśród nich te związane z umacnianiem siły uczelni, powiększaniem jej sukcesów naukowych i dydaktycznych, dbaniem o aparaturę, prestiż, bazę lokalową, rozwijanie nowych kontaktów i wiele, wiele innych... Najważniejszym wydaje się jednak szybkie przekształcenie AJD w uniwersytet. W imieniu naszym i naszych Czytelników życzymy tego Pani Rektor serdecznie!

Wśród licznych sukcesów akademików zanotowanych na przełomie 2015 i 2016 roku warto skupić się na Święcie Uczelni. Wielu pracownikom przyniosło ono powody do dumy i miłych wspomnień. Najważniejszym wydarzeniem było nadanie tytułu doktora honoris causa prof. Marianowi Kisielowi. Warto wspomnieć, że Święto stało się również doskonałą okazją do podsumowania 2015 roku. Zapisał się on w historii jako rok ustanowiony przez Sejm RP Rokiem Jana Długosza. Na jego zakończenie ukoronowaniem licznych wydarzeń poświęconych twórczości sławnego kronikarza z pewnością był uroczysty koncert w Filharmonii Częstochowskiej. Szczególnie zachęcamy do zapoznania się z jego przebiegiem, bo takiego wydarzenia w 45-letniej historii częstochowskiej Uczelni jeszcze nie było!

Przekazując Czytelnikom najnowszy numer „Res...”, życzymy udanych wakacji. Zaraz po nich zapowiadamy kolejny numer Biuletynu, w którym z pewnością nie zabraknie materiałów poświęconych sukcesom naszej akademickiej społeczności!

Redakcja

KONKURS NA POWIEŚĆ HISTORYCZNĄ

Instytut Filologii Polskiej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie przy współpracy z Towarzystwem Literackim im. Adama Mickiewicza oraz Częstochowskim Stowarzyszeniem Miłośników Kultury, Literatury i Fantastyki „Salt Lake City” z okazji Roku Sienkiewiczowskiego ogłasza konkurs na powieść historyczną inspirowaną wydarzeniami Pierwszej Rzeczypospolitej pt. „Nowa Powieść Historyczna”.

Więcej informacji o konkursie: www.ifp.ajd.czyst.pl/h97,oKonkurs-literacki

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Konkurs na powieść historyczną	3
Nowa rektor AJD	4
Marian Kisiel, doctor honoris causa AJD	5
Nowy plakat rekrutacyjny	6
Medale dla Pracowników AJD	8
Praca socjalna z certyfikatem	
„Studia z Przyszłością”	8
Niebieska Akademia	9
Targi pracy w AJD	9
Krzysztof Maternicki – Nowy dyrektor CTWiLONS	10
Wiosna z Akademią Młodych wynalazców	10
Dzień Otwarty AJD – pokaz możliwości Uczelni	11
Nagroda dla dr. Wiesława Pięty	11
Jest jeszcze silniejszy Wydział	
Filologiczno-Historyczny	12
Kolejny medal Mistrzostw Polski	13
Czasopisma Punktowane AJD	13
Na stażu we Wjajavadzje	14
Po wizycie w Żilinie	14
Nasz reprezentant na Mistrzostwach Europy	14
„Akademia w Bibliotece VII”	
dla ponad tysiąca słuchaczy	15
Nie tylko dla czechofilów	16
Współpracujemy z Galerią Muzealną w Zawierciu	16
Nasz Zespół Badawczy dostrzeżony przez ITAA!	17
Rozmowy o współpracy z Ukraincami	17
Nagroda Wydawnictwa Peter Lang	
dla pracownika IFO	18
O Częstochowie i jej związkach z regionem	18
Ciekawy gość w IWFTiF	18
Uroczysta promocja doktorska	
i wręczenie dyplomów doktora	19
Nagroda Klio dla doktoranta Instytutu Historii	19
Konferencja w Lucku	20
Zgromadzenie Ogólne European	
Polysaccharide Network of Excellence	20
Możliwości współczesnej kryminalistyki	21
Nowe materiały skrobiowe dla przemysłu	
opakowań i papiernictwa	21
Doktoranci z Instytutu Pedagogiki AJD na Słowacji	22
Nagrodzona interdyscyplinarna praca naukowa	22
Trzy Spojrzenia. Rysunek-Fotografia-Grafika	23
Nagroda za doskonale zdjęcie	23
Wystawa drzeworytów w Bibliotece Głównej	24
Nowości wydawnicze	24
„Obłężenie Jasnej Góry”	25
„Logos” – wystawa w pracowni grafiki użytkowej	26
Sukces muzyków na Słowacji	26
Oratorium o Janie Długoszu	27
Koncert muzyków z Litwy	29

NOWA REKTOR AJD

14 kwietnia elektorzy jednogłośnie zdecydowali o powierzeniu funkcji Rektora AJD dr hab. Annie Wypych-Gawrońskiej, prof. AJD. Pani Rektor-elekt obejmie funkcję od 1 września 2016 roku. Będzie ją sprawować do końca sierpnia 2020 roku. Głos oddało 35 elektorów. Warto odnotować, że jest to pierwsza kobieta na stanowisku Rektora w 45-letniej historii Uczelni.

Dr hab. Anna Wypych-Gawrońska,
prof. AJD

Po zakończeniu wyborów dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD podsumowała:

Szanowni Państwo, dziękuję całej społeczności akademickiej za zaufanie i powierzenie mi zaszczytnej funkcji rektora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie na kadencję 2016-2020. W czasie kadencji będę dążyła do przekształcenia Akademii w uniwersytet.

To zadanie wytyczone

wiele lat temu i dzięki wysiłkowi całej społeczności akademickiej nasza Uczelnia jest dziś bardzo blisko tego celu. Niezależnie jednak od momentu przekształcenia, podstawowym zadaniem na kolejne lata i na najbliższą kadencję będzie stały i konsekwentny rozwój Uczelni, prowadzącej badania naukowe i dydaktykę na jak najwyższym poziomie, wyraźniej identyfikującej najsilniejsze obszary swojej działal-

ności oraz budującej bardzo dobry wizerunek szkoły wyższej w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Akademia musi być uczelnią dającą solidne wykształcenie, wprowadzającą nowoczesne metody dydaktyczne, dbającą o wysoką jakość kształcenia i jak najlepsze warunki studiowania, przynoszącą satysfakcję studentom i doktorantom, wspierającą ich aktywność i zapewniającą perspektywy dobrej pracy. Chcę, aby nasza Uczelnia była w pełni świadoma swojej rangi i znaczenia dla miejsca, w którym funkcjonuje, jako szkoła wyższa otwarta na miasto i region, będąca cennym i solidnym part-nerem dla innych ośrodków naukowych, dla instytucji w kraju i za granicą. Aby te zadania zrealizować, nasza Uczelnia musi efektywnie wykorzystywać swoje możliwości, optymalizować zarządzanie finansami, intensyfikować swoje działania w zakresie pozyskiwania funduszy i funkcjonować według najwyższych standardów działania we wszystkich obszarach i zakresach wytyczonych w misji i strategii Uczelni. Jestem przekonana, że dzięki wspólnej pracy całej społeczności akademickiej nasza Uczelnia będzie się bardzo dobrze rozwijała, będzie silna i stabilna, aktywna i twórcza na miarę wyzwań współczesności.

W kolejnym numerze „Res Academicae” przedstawimy wyczerpującą informację dotyczącą wyborów w Uczelni.

Anna Wypych-Gawrońska

Urodziła się w 1966 roku w Częstochowie. Studia magisterskie na kierunku kulturoznawstwo ukończyła na Uniwersytecie Śląskim, doktoryzowała się i habilitowała w dyscyplinie literaturoznawstwo na Uniwersytecie Jagiellońskim. Ukończyła również Szkołę Muzyczną II stopnia w Częstochowie w klasie fortepianu.

Reprezentuje dziedzinę nauk humanistycznych, dyscyplinę literaturoznawstwo. Specjalizuje się w historii teatru i dramatu. Prowadzi badania o charakterze interdyscyplinarnym. Realizowała dwa projekty naukowe Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z zakresu literaturoznawstwa oraz nauk o sztuce i jeden projekt Narodowego Centrum Nauki z zakresu teatrologii i sztuk performatywnych. Jest autorką kilku monografii (*Lwowski teatr operowy i operetkowy w latach 1872-1918*; *Literatura w operze. Adaptacje dramatyczno-muzyczne utworów literackich w Polsce do roku 1918*; *Warszawski teatr operowy w latach 1832-1880*; *Warszawski teatr operowy i operetkowy w latach 1880-1915*; *Muzyka w polskim teatrze dramatycznym do 1918 roku*), współredaktorką prac wieloautorских (m.in. *Iwo Gall - reżutowiec, artysta teatru*; *Halina Poświatowska. Czytanie wielokrotnie*) oraz autorką kilkunastu publikacji w czasopiśmie tomach pokonferencyjnych, a także biogramów w *Polskim Słowniku Biograficznym*. Brała udział w kilkunastu konferencjach naukowych w Polsce i za granicą. Pełni funkcję zastępcy redaktora naczelnego czasopisma naukowego

Instytutu Filologii Polskiej „Irydion. Literatura - Teatr - Kultura”. Za książkę *Lwowski teatr operowy i operetkowy w latach 1872-1918* otrzymała nagrodę „Teatralna Książka Roku 1999” przyznaną przez Sekcję Krytyków Teatralnych Polskiego Ośrodka Międzynarodowego Instytutu Teatralnego.

Jest członkiem kilku towarzystw naukowych, przede wszystkim Polskiego Towarzystwa Badań Teatralnych, Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza Oddział w Częstochowie, a także Société Internationale d'Histoire Comparée du Théâtre, de l'Opéra et du Ballet (Paryż, Sorbona). Współpracowała i współpracuje przy tworzeniu i realizacji projektów badawczych i prac naukowych z naukowcami z polskich i zagranicznych uczelni (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński, Lwowska Akademia Muzyczna, Uniwersytet Wiedeński, Uniwersytet Sztokholmski), a także z instytucjami nauki, kultury i edukacji (Teatr im. Adama Mickiewicza w Częstochowie - pełni funkcję przewodniczącej Rady Artystycznej, Muzeum Częstochowskie - wchodzi w skład Rady Muzealnej, Biblioteka Publiczna im. Władysława Biegańskiego w Częstochowie, Samorządowy Ośrodek Doskonalenia w Częstochowie).

W Akademii im. Jana Długosza zatrudniona jest od ponad 20 lat. W 2006 objęła funkcję zastępcy dyrektora ds. nauki Instytutu Filologii Polskiej, w kadencji 2008-2012 była prodziekanem ds. nauki Wydziału Filologiczno-Historycznego. Od roku 2012 jest prorektorem ds. rozwoju Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

MARIAN KISIEL, DOCTOR HONORIS CAUSA AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

Najważniejszym punktem obchodów Święta Uczelni (11 grudnia 2015 roku) było wręczenie znanemu naukowcowi Marianowi Kisielowi tytułu doktora honoris causa. Laudację przygotowała i wygłosiła prof. dr hab. Elżbieta Hurnik. Święto stało się okazją do wręczenia promocji doktorskich, medali i odznaczeń oraz do uroczystego podsumowania roku 2015 ogłoszonego przez Sejm RP, rokiem Jana Długosza – informacje na ten temat w numerze.

Przypadł mi w udziale zaszczyt pełnienia funkcji promotora oraz przygotowania laudacji w postępowaniu dotyczącym nadania godności doktora honoris causa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Marianowi Kisielowi, profesorowi zwyczajnemu Uniwersytetu Śląskiego¹. Profesor Kisiel to wybitny badacz, posiadający dorobek o niekwestionowanym znaczeniu dla dyscypliny naukowej, jaką jest historia literatury. Status naukowy profesora, publikacje, udział w kształceniu kadry naukowej zapewniają mu powszechne uznanie w świecie akade-

mickim. Wnioskodawcą w postępowaniu kwalifikacyjnym był Wydział Filologiczno-Historyczny Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, z którym profesora Mariana Kisiele połączyła przed laty ścisła współpraca, owocująca wspólnymi przedsięwzięciami naukowymi.

Droga rozwoju naukowego profesora Kisiele świadczy o konsekwencji, z jaką od czasu studiów podejmował zadania badawcze, czyniąc głównym obszarem swoich zainteresowań i refleksji naukowej literaturę współczesną. Urodził się 7 grudnia 1961 roku w Jędrzejowie, w latach 1981-1986 studiował polonistykę na Uniwersytecie Śląskim, z którym po studiach związał się na dobre pracą naukową i dydaktyczną, uzyskując kolejne stopnie i tytuły naukowe oraz awanse akademickie. Początkowo, od 1986 roku, pracował w sekretariacie Zakładu Filologii Germańskiej, od 1987 na stanowisku asystenta, od 1989 – starszego asystenta w Instytucie Literatury i Kultury Polskiej (od 1991 – Instytut Nauk o Literaturze Polskiej INoLP; od 2005 – Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego) Uniwersytetu Śląskiego. W roku 1991 obronił rozprawę doktorską napisaną pod kierunkiem badacza literatury XX wieku, profesora Włodzimierza Wójcika (*Twórczość Adama Czerniawskiego*) i został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej. Habilitację uzyskał w 1999 roku na podstawie książki *Zmiana. Z problemów świadomości literackiej przełomu 1955-1959 w Polsce* (Katowice 1999), po czym, w roku 2000, otrzymał stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Śląskiego. W roku 2004 uzyskał tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych, od 2007 pracuje na stanowisku profesora zwyczajnego Uniwersytetu Śląskiego.

O randze dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego profesora Mariana Kisiele świadczą dokonania, które trudno byłoby tu w całości skomentować.

[...] Prace profesora Kisiele wydatnie wzbogacają wiedzę o literaturze współczesnej, w tym o dokonaniach pozornie marginalnych, mniej znanych, o twórczości powstającej na obczyźnie, reprezentowanej przez różne pokolenia, ale też o literaturze regionu – Śląska i Zagłębia. Ponadto rejestrują tak trudno uchwytnie procesy, jak przełomy w rozwoju

Nowy doctor honoris causa AJD - profesor Marian Kisiel, fot.: arch.

literatury i ich uwarunkowania, jak przemiany światopoglądowe. [...] Problematyka świadomości literackiej, wymagająca znajomości nie tylko faktów literackich, historii literatury i przemian w estetyce, ale też zagadnień filozoficznych, ideologicznych, historycznych, jest mocno zakorzeniona w badaniach Mariana Kisiela, udokumentowana wieloma publikacjami [...].

[Prace profesora Kisiela] cechują nie tylko erudycja, imponująca znajomość faktów literackich, tendencji estetycznych, form i instytucji kultury, ale też piękny styl, umiejętność jasnego wykładania myśli. Dorobek dotyczący literatury współczesnej pomnażają studia i artykuły zamieszczane w czasopismach i w książkach zbiorowych wydawanych w Polsce i za granicą. [...]

Profesor Kisiel jest redaktorem (współredaktorem) wielu prac zbiorowych świadczących o umiejętności inspirowania badaczy literatury, w tym młodszego pokolenia, do podejmowania nowych wyzwań naukowych. [...] Wśród prac edytorskich i redakcyjnych profesora są opracowania i redakcje materiałów konferencyjnych, redakcje słowników literackich, hasła słownikowe, opatrzone komentarzami wybory wierszy i inne publikacje (w sumie około pięćdziesięciu). Prof. Kisiel jest redaktorem (współredaktorem) siedmiu serii wydawniczych, należy do rad naukowych kilku czasopism.

Na jego osiągnięcia twórcze składają się nie tylko dokonania naukowe; Marian Kisiel jest badaczem literatury, ale i poetą, uczestniczącym aktywnie w życiu artystycznym. Debiutował w roku 1980, ma w swoim dorobku kilka zbiorów wierszy i udział w antologiach poetyckich. Od czasu studiów współpracował z wieloma czasopismami-studenckimi, literackimi i społeczno-kulturalnymi [...]. Ten rodzaj działalności twórczej profesora [...] świadczy dobitnie o szerokich zainteresowaniach humanistycznych, określa

osobowość, która łączy erudycję z rzadko spotykaną wrażliwością na słowo.

[...] Bibliografia wszystkich – ogłoszonych drukiem od roku 1980 do chwili obecnej – rodzajów twórczości literackiej i naukowej Mariana Kisiela (książki, rozprawy, studia, artykuły, felietony, recenzje, noty, glosy, wiersze, opowiadania) obejmuje ponad 840 pozycji (kilka prac jest skierowanych do druku).

Profesor Kisiel pełni odpowiedzialne funkcje organizacyjne, będące sprawdzianem umiejętności budowania relacji z własnym środowiskiem; nie sposób wymienić tutaj wszystkich. W latach 1996-2002 był zastępcą dyrektora Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego, w okresie 2002-2008 – dyrektorem. Od roku 2002 kieruje Zakładem Literatury Współczesnej. [...] W roku 2008 wszedł do Senatu Uniwersytetu Śląskiego, został przewodniczącym Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej). Sprawuje również inne funkcje organizacyjne świadczące o skuteczności jego działań, pomysłowości, kompetencji.

[...] Aktywność profesora Kisiela poświadcza sprawowane funkcje publiczne i społeczne w regionie i poza nim. [...] od 2008 pełni funkcję przewodniczącego Komitetu Okręgowego w Katowicach Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. W latach 2008-2011 był ekspertem Państwowej Komisji Akredytacyjnej [...].

Marian Kisiel jest postacią powszechnie znaną w środowisku naukowym. [...] Pełni funkcje recenzenta w przewodach profesorskich, habilitacyjnych i doktorskich. W postępowaniach o nadanie tytułu profesora przygotował 13 recenzji, w postępowaniach o zatrudnienie na stanowisku profesora – 8, w przewodach/postępowaniach habilitacyjnych – 25, w przewodach doktorskich – 54. Wziął udział trzykrotnie w postępowaniach habilitacyjnych [...]. Wykonał 5 recenzji uprawnień akademickich na wydziałach szkół

NOWY PLAKAT REKRUTACYJNY

Żuż po raz drugi Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie zorganizowała konkurs na plakat rekrutacyjny (czyli taki, który będzie promował rekrutację na rok akademicki 2016/2017 w AJD). W rywalizacji mogli wziąć udział studenci i młodzież licealna. – W odpowiedzi na nasz konkurs napłynęło 10 prac – mówi Magdalena Okwiet, kierownik Biura Promocji. – Po burzliwych naradach w gronie jury wybrany został najlepszy plakat. Okazało się, że zdaniem jurorów najciekawszą propozycję nadesłała studentka AJD Ola Przytuła. Później na stronach internetowych przeprowadziliśmy sondę. Poprosiliśmy internautów o głosowanie, który z dziesięciu plakatów jest najlepszy. Czytelnicy byli zgodni z werdyktem komisji. Po raz drugi, tym razem konkurs publiczności, wygrała Ola Przytuła. Sonda cieszyła się dużym powodzeniem. Przez ok. 2 dni głosy oddało blisko 300 osób.

Komisja sędziowska postanowiła przyznać także wyróżnienie rektora AJD. Otrzymał je uczeń częstochows-

kiego liceum im. Traugutta Jakub Grzybek. Gratulacje należą się również jego nauczycielowi prowadzącemu Markowi Podgórskiemu.

Główna nagroda to tysiąc złotych (minus wartość podatku od nagród). Otrzymała ją laureatka konkursu. Osobie wyróżnionej zostały przekazane materiały promujące AJD oraz przydatne akcesoria i wydawnictwa jubileuszowe. Internauci zainteresowani plakatami, które wpłynęły na konkurs, mogą zapoznać się z nimi na stronie internetowej AJD lub na facebooku Uczelni.

Jury obradowało w składzie:

- dr hab. inż. Zygmunt Bąk, prof. AJD, rektor - przewodniczący Komisji
- dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD
- dr hab. Katarzyna Winczek
- dr hab. Agnieszka Półtola

Za rok rozpiszemy kolejny konkurs na plakat rekrutacyjny.

wyższych w różnych ośrodkach akademickich. [...] Sporządził ponad 80 recenzji wydawniczych [...].

Należy podkreślić znaczący udział profesora Kisiela, cieszącego się opinią świetnego pedagoga, w kształceniu kadry naukowej. [...] Pierwsza praca [doktorska] napisana pod jego kierunkiem została obroniona w 2002 roku; do tej pory 20 przewodów zostało zakończonych, kilka jest otwartych. [...]

Profesor jest członkiem komitetów oraz towarzystw naukowych i literackich, regionalnych i ogólnopolskich, w tym: [...] Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej Akademii Nauk (od 2007), Akademii Artes Liberales (od 2010).

Działalność naukowa, literacka, organizacyjna profesora Kisiela uhonorowana została wieloma nagrodami i wyróżnieniami. Należą do nich Nagrody Rektora Uniwersytetu Śląskiego [...], Medal Komisji Edukacji Narodowej (2002), [...] Medal Zasłużony Kulturze „Gloria Artis” (2005) [...].

Nieodzowne jest tutaj ukazanie relacji, jakie profesor Marian Kisiel budował z naszą Uczelnią, z Wydziałem Filologiczno-Historycznym, i zasług, jakie ma w tym zakresie. W latach 2002-2004 zatrudniony był w Instytucie Filologii Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej (AJD) w Częstochowie. [...]

Z Instytutem połączyły profesora więzi, które daleko wykraczały poza akademickie obowiązki. Do najważniejszych należał twórczy i inspirujący udział w zebraniach Zakładu Historii Literatury Polskiej XX Wieku oraz inicjowanie ważnych dyskusji naukowych. [...]

Profesor Kisiel otacza opieką badaczy z naszej Uczelni, pomagając im w uzyskaniu awansów naukowych. Od lat podejmuje się recenzowania doktoratów, sporządza także recenzje wydawnicze prac powstających w naszym środowisku. [...]

Do działań na rzecz nauki, dydaktyki i kultury

w Częstochowie należy wygłaszanie przez profesora Kisiela wykładów w naszej uczelni [...], odczytów w częstochowskim Oddziale Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza oraz w Ośrodku Promocji Kultury „Gaude Mater”, uczestniczenie w spotkaniach literackich w tymże ośrodku.

Profesor zw. dr hab. Marian Kisiel jest wybitnym naukowcem, posiadającym cenny zarówno pod względem poznawczym, jak i metodologicznym dorobek, świadczący o niezwyklej pracowitości i pasji badawczej, o niezależności myślenia i oryginalności sądów. Inicjuje badania prowadzone na Uniwersytecie Śląskim i poza rodzimym środowiskiem, działając aktywnie na rzecz nauki i kultury. Reprezentuje niepospolitą osobowość twórczą, zjednującą mu przyjaciół i uczniów w wielu ośrodkach akademickich, posiada umiejętność budowania kontaktów naukowych i więzów przyjaźni, tak ważnych w świecie humanistyki.

*Prof. dr hab. Elżbieta Hurnik
Instytut Filologii Polskiej
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie*

¹ Pełny tekst laudacji zamieszczony został w publikacji okolicznościowej: *Doctor honoris causa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie profesor doktor habilitowany Marian Kisiel*, Seria: Doktorzy honoris causa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, nr 4, Częstochowa A.D. 2015. W publikacji zamieszczona jest Uchwała nr 85/2015 Senatu Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 23 września 2015 r. w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa prof. zw. dr hab. Marianowi Kisielowi, tekst dyplomu w języku łacińskim, laudacja oraz opinie w sprawie nadania przez Senat AJD w Częstochowie tytułu doktora hc prof. Kisielowi sporządzone przez prof. zw. dr hab. Stanisława Uliaszka (Uniwersytet Rzeszowski), prof. zw. Annę Węgrzyniak (Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej) i prof. zw. dr hab. Andrzeja Zawadę (Wrocław).

MEDALE DLA PRACOWNIKÓW AJD

W trakcie Święta Uczelni odbyła się uroczystość udekorowania odznaczeniami zasłużonych pracowników AJD. Oto lista wyróżnionych.

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał:
prof. dr hab. Józef Drabowicz

dr Joanna Juszczyk-Rygałło
dr hab. Ryszard Zarzeczny

Złote Krzyże Zasługi otrzymali:
prof. dr hab. Piotr Bałczewski
dr hab. Wojciech Ciesielski

Brązowy medal za długoletnią służbę otrzymali:
dr Beata Łukasik
dr Monika Stawiarska-Lietzau

Srebrne Krzyże Zasługi otrzymali:
dr hab. Tomasz Chudzik
dr hab. Cezary Kozłowski

Minister Edukacji Narodowej przyznała pracownikom Uczelni Medale Komisji Edukacji Narodowej. Otrzymali je:

Brązowy Krzyż Zasługi otrzymał:
dr Norbert Morawiec

dr Łukasz Baka
dr Renata Bizior
dr Katarzyna Bucholc-Srogosz
dr Katarzyna Kowal
dr hab. Irena Motow
dr Mariusz Oziębłowski
dr Anna Pękala
dr Marek Perek
dr hab. Kazimierz Rędziński

Złoty medal za długoletnią służbę otrzymali:
dr Grażyna Pietruszewska-Kobiela
dr Stanisław Tkaczyk

Dekoracja pracowników AJD

dr hab. Beata Urbanowicz
dr Zbigniew Wieczorek

Podczas Święta Uczelni środowisko akademickie uhonorowało profesor Elżbietę Hurnik. JM Rektor AJD wręczył pani profesor pamiątkowy medal Jana Długosza.

PRACA SOCJALNA Z CERTYFIKATEM „STUDIA Z PRZYSZŁOŚCIĄ”

16 marca 2016 roku podczas Uroczystej Gali Finałowej I edycji Ogólnopolskiego Programu Akredytacyjnego „Studia z Przyszłością”, organizowanego przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego oraz Agencję Kreatywną PRC, kierunek praca socjalna (studia I stopnia na Wydziale Pedagogicznym Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie) osiągnął pełen sukces. Pracownicy „pracy socjalnej” odebrali prestiżowy certyfikat „Studiuj z Przyszłością”.

Kapituła oceniała programy studiów zgłoszone do akredytacji „Studia z Przyszłością” pod względem innowacyjności, efektów kształcenia, metod dydaktycznych, współpracy ze środowiskiem społecznym i pracodawcami. Ponadto przy ewaluacji brano także pod uwagę to, czy programy studiów umożliwiają zdobycie umiejętności i kompetencji niezbędnych na współczesnym rynku pracy.

Praca socjalna na WP AJD to jeden z czterech kierunków studiów wyróżnionych w województwie śląskim!

Więcej informacji można znaleźć na: <http://www.studiazprzyszloscia.pl/strona-24>

Dr Mariola Mirowska (Wydział Pedagogiczny AJD) prezentuje certyfikat „Studia z Przyszłością”, www.studiazprzyszloscia.pl/strona-24

NIEBIESKA AKADEMIA

„Zapalając się na niebiesko” Akademia włączyła się 2 kwietnia w obchody Światowego Dnia Wiedzy na temat Autyzmu. Został on ustanowiony 21 stycznia 2008 roku podczas Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych.

Dzień ten ma uświadomić i uwrażliwić społeczeństwo na problemy osób dotkniętych autyzmem i ich rodzin. Jego charakterystycznym elementem jest oświetlenie na niebiesko najważniejszych, najwyższych oraz wyróżniających się budynków na całym świecie.

W Częstochowie oprócz budynku głównego AJD (oświetlony na niebiesko 2 kwietnia od 20.00 do 21.00) podświetlono siedzibę Miejskiej Galerii Sztuki. Natomiast dzień wcześniej na placu Biegańskiego w ramach obchodów zagrały zespoły muzyczne: Iraas Band, Shamboo i Kobra-

nocka. Z racji tego, że Światowy Dzień Wiedzy na temat Autyzmu ma uświadamić ludziom, czym jest autyzm, wpływać na poszerzanie wiedzy na ten temat.

Autyzm to choroba polegająca na zaburzeniu rozwojowym, które w większości przypadków ujawnia się w pierwszych trzech latach życia małego człowieka i jest to rezultat zaburzenia neurologicznego, w wyniku czego oddziałuje na pracę i funkcje mózgu. Według statystyk, autyzm i jego pochodne odmiany występują raz na około 500 osób, przy tym dosięgając około 4 razy częściej chłopców niż dziewczynki. Dzieci oraz osoby dorosłe, które chorują na autyzm, często są zamknięte w swoim świecie, co jest spowodowane tym, że nie potrafią do końca porozumieć się z otoczeniem, pracować w grupie czy brać udział we wspólnych zajęciach lub czynnościach. Niestety, nie ma „lekarstwa” na autyzm tak jak na inne choroby. Upośledzenie, które dotyka tak wielu osób, jest jednak coraz dokładniej obserwowane, przez co pogłębia się wiedza na jego temat. Dzięki terapiom, zajęciom oraz specjalnym ćwiczeniom niektóre symptomy tej choroby mogą zmniejszyć swój stopień lub zniknąć. Opieka nad dziećmi oraz dorosłymi chorymi na autyzm jest bardzo ważna, gdyż pomaga w terapii, ucząc tak obdarzonych przez los normalnego życia z rówieśnikami, kontaktów z rodziną i wielu czynności, które mogą bez żadnych przeszkód wykonywać takie osoby.

**na niebiesko
dla autyzmu**

TARGI PRACY W AJD

5 kwietnia w murach AJD po raz kolejny odbyły się Targi Pracy, mające na celu stworzenie okazji do spotkania osób poszukujących pracy z pracodawcami poszukującymi pracowników – zapoznanie studentów z rynkiem pracy, instytucjami i państwowymi służbami zatrudnienia, firmami działającymi na naszym terenie. Generalnie to przedsięwzięcie miało pokazać, jak student jako przyszły absolwent ma poruszać się po rynku pracy.

Tegoroczne Targi zgromadziły 18 wystawców. Byli wśród nich: pracodawcy, instytucje rynku pracy, agencje pośrednictwa pracy. W ich ofercie znalazły się propozycje pracy krajowej (stałej i tymczasowej) i zagranicznej, oferty wyjazdów wakacyjnych do pracy, praktyk, staży, szkoleń, kursów. W tym roku pracodawcy przede wszystkim poszukiwali: specjalistów i doradców klienta, specjalistów z branży informatycznej, osób ze znajomością języków obcych w obszarach finansów, rachunkowości, matematyki.

Na stoiskach odwiedzający Targi mogli porozmawiać bezpośrednio z pracodawcą, złożyć swoją aplikację, zapoznać się z wymaganiami kwalifikacyjnymi na poszczególne stanowiska pracy, skorzystać z usług z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, jak również dowiedzieć się, jak założyć i prowadzić własną firmę pod opieką inkubatora przedsiębiorczości „Twój StartUp”, który działa w naszej Akademii. Przygotowane zostało również szkolenie z dokumentów aplikacyjnych „Jak pisać CV i list motywacyjny”, które poprowadził specjalista ds. rekrutacji i szkoleń.

TARGI PRACY

oferty pracy, praktyk, staży

9-10 kwietnia **5** **10⁰⁰-13⁰⁰** **w godzinach** **wstęp wolny**

budynek główny AJD, ul. Waszyngtona 4/8
szczególności na www.bk.ajd.czest.pl

ZAPRASZAMY!!!

KRZYSZTOF MATERNICKI - NOWY DYREKTOR CTWiIONS

Jesienią 2015 roku Senat AJD pozytywnie zaopiniował kandydaturę Krzysztofa Maternickiego na stanowisko dyrektora Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji w Obszarze Nauki i Sztuki (CTWiIONS). Redakcja „Res Academicae” poprosiła dyrektora o informacje nt. jego planów rozwoju Centrum oraz o nim samym. Oto co Krzysztof Maternicki nadesłał do nas:

Nominacja na dyrektora Centrum jest dla mnie zarówno wyróżnieniem, jak i wyzwaniem. Wierzę, że moja aktualna wiedza i doświadczenie pozwolą mi sprostać temu zadaniu. Cel, jaki stawiam przed sobą, to wypracowanie dobrych praktyk w obszarze łączenia nauki i przedsiębiorczości wolnorynkowej. Pierwszym krokiem realizacji tego celu jest stworzenie procedur komercjalizacji przedsięwzięć. Kolejnym jest ich wdrożenie poprzez utworzenie celowych podmiotów gospodarczych. Stąd pragnę zaprosić do współpracy wszystkich pracowników AJD, którzy są zainteresowani rozwijaniem i wdrożeniem swoich pomysłów. Także tych, którzy chcieliby podzielić się swoim doświadczeniem, swoimi możliwościami i pomysłami. Jestem przekonany, że innowacje, które powstają na naszej uczelni, są w stanie odnieść sukces rynkowy. Doprowadzenie do takiego sukcesu jest dla mnie jednym z głównych zadań Centrum. Liczę na pomoc i współpracę osób, które dotychczas tworzyły i organizowały CTWiIONS. Uważam, że tylko łącząc swoje wysiłki na rzecz komercjalizacji pomysłów naukowych, możemy być skuteczni na dynamicznie zmieniającym się rynku krajowym i międzynarodowym.

Aktualnie pracuję zarówno na stanowisku dyrektora CTWiIONS, jak i na stanowisku wykładowcy w Instytucie Fizyki na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym. Jestem absolwentem Politechniki Częstochowskiej. Posiadam kilkunastoletnie doświadczenie w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz w prowadzeniu szkoleń dla małych i średnich przedsiębiorstw. Od ponad dwóch lat jestem podwy-

Mgr Krzysztof Maternicki

konawcą w projekcie badań stosowanych finansowanym przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, realizowanym w ramach sieci uczelni wyższych z Instytutem Fizyki AJD jako liderem (kierownikiem projektu jest dr hab. prof. AJD Arkadiusz Mandowski).

Krzysztof Maternicki jest absolwentem programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego „TransFormation.doc”. W jego ramach uczestniczył w szkoleniu dotyczącym komercjalizacji wiedzy, prowadzonym przez Ivey Business School Western University w Kanadzie (jest jedną z najlepszych uczelni na świecie). Szkolenie to pozwoliło mu znacząco poszerzyć umiejętności i wiedzę w tym zakresie, jak również nawiązać kontakty z osobami zajmującymi się komercjalizacją w największych i najlepszych ośrodkach akademickich i biznesowych w kraju i na świecie.

WIOSNA Z AKADEMIA MŁODYCH WYNALAZCÓW

20 marca zaczął się nowy semestr spotkań na Akademii Młodych Wynalazców organizowanych w Katedrze Nauk Biomedycznych. W tym semestrze zmieniła się nieco forma zajęć, ponieważ więcej czasu zdecydowano się poświęcić na dyskusję o wynalazkach oraz próbach kreowania nowych rozwiązań. Nie zmieniły się natomiast godzina i miejsce spotkań (niedzielne popołudnia o godzinie 15.00, sala 1023 w budynku Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego AJD, al. Armii Krajowej 13/15).

Warto zaznaczyć, że dotychczas Młodzi Wynalazcy zapoznali się już z wykładami z różnych dziedzin nauk przyrodniczych, a także wzięli udział w pokazach mikrobiologicznych, fizycznych, chemicznych oraz kryminalistycznych. Nowa odsłona zajęć ma połączyć wiedzę z praktyką i dzięki temu obudzić w uczestnikach ducha biotechnologii, która łączy i zawiera w sobie wszystkie te elementy i pozwala jak najszerzej wykorzystać nabytą wiedzę.

DZIEŃ OTWARTY AJD – POKAZ MOŻLIWOŚCI UCZELNI

Dzień Otwarty AJD spotkał się z niezwykle serdecznym odbiorem ze strony zaproszonych uczniów i nauczycieli. W tym roku, wychodząc naprzeciw sugestiom docierającym do organizatorów, zorganizowano go 11 marca.

– Ta impreza ma charakter stricte promocyjny. Ma wpłynąć na uczniów szkół ponadgimnazjalnych, przekonać ich, że AJD to doskonałe miejsce do kontynuowania nauki – tłumaczy Magdalena Okwiet, kierownik Biura Promocji AJD. – We współpracy z jednostkami uczelni przygotowaliśmy bogaty program zajęć. Obejmował on warsztaty, wykłady, ćwiczenia, pokazy i szereg innych ciekawostek związanych z nauką, sztuką, kulturą i sportem. W ten sposób Dzień Otwarty staje się wizytówką Uczelni. Przybliżyła jej możliwości, dorobek, sukcesy i kierunki rozwoju.

Tegoroczny program opracowany przez Instytuty obejmował ponad 50 punktów. Ponadto nie zabrakło prezentacji na stoiskach oraz innych ciekawostek. Nic więc dziwnego, że licznie w budynkach AJD stawiła się młodzież zainteresowana zajęciami oraz ofertą. Do Uczelni uczniowie przybyli z kilkudziesięciu szkół regionu częstochowskiego i spoza tego obszaru. Wśród nich ze szkół z Radomska, Bełchatowa, Koniecpola, Wielunia, Kamienicy Polskiej, Tarnowskich Gór, Złotego Potoku czy Trębaczewa. Podsumowując, w Dniu Otwartym AJD z zajęć oraz innych prezentacji skorzystało ok. 800 uczniów. Zapraszamy do odwiedzenia galerii zdjęć na stronie...

Duże zainteresowanie wzbudziły również nowe kierunki studiów – te, na otwarcie których jest już zgoda Senatu AJD lub ministerstwa, jak również te, które na tę zgodę oczekują.

Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie od nowego roku akademickiego 2016/2017 uruchamia lub planuje otwarcie kierunku: kultura w mediach i komunikacji (studia II stopnia, Wydział Filologiczno-Historyczny). Innym kierunkiem będzie językoznawstwo (studia III stopnia, Wydział Filologiczno-Historyczny).

NAGRODA DLA DR. WIESŁAWA PIĘTY

Minister Sportu i Turystyki nagrodił dr. Wiesława Piętę. Pracownik AJD otrzymał nagrodę III stopnia za wybitne osiągnięcia w pracy szkoleniowej (dr Pięta jest trenerem). Nagroda została przyznana w listopadzie 2015 roku.

Dzień Otwarty zawsze wzbudza zainteresowanie

Prezentujemy materiały promocyjne AJD

Staramy się również o uruchomienie kilku kierunków. By jednak rozpocząć rekrutację, potrzebna jest zgoda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- Wydział Filologiczno-Historyczny: rachunkowość i finanse (studia I stopnia),
- Wydział Pedagogiczny: psychoprofilaktyka (studia I stopnia), praca socjalna (studia II stopnia),
- Wydział Sztuki: fotografia i kreacja przekazu wizualnego (studia I stopnia),
- Wydział Matematyczno-Przyrodniczy: kosmetologia (studia I stopnia), kryminalistyka i systemy bezpieczeństwa (studia I stopnia), pielęgniarstwo (studia I stopnia).

Wszystkie informacje o kierunkach studiów oraz specjalnościach, specjalizacjach, sylwetkach absolwentów oraz szereg innych wskazówek można znaleźć na stronach AJD: <http://www.ajd.czyst.pl/c364,Kierunki-studiow>

JEST JESZCZE SILNIEJSZY WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-HISTORYCZNY

1 marca 2016 roku doszło do połączenia Wydziałów: Nauk Społecznych i Filologiczno-Historycznego. Powstała nowa jednostka pod nazwą Wydział Filologiczno-Historyczny o większym potencjale naukowym i właśnie w tym największą szansę dla Uczelni widzi JM Rektor. Jaki cel chciały osiągnąć władze AJD, łącząc dwa Wydziały? – o odpowiedź poprosiliśmy dr. hab. inż. Zygmunta Bąka, prof. AJD.

Marek Makowski: Panie Rektorze, 1 marca nastąpiło połączenie funkcjonującego w strukturze Uczelni od 2008 roku Wydziału Nauk Społecznych z Wydziałem Filologiczno-Historycznym. Co ma dać Uczelni połączenie?

Dr hab. inż. Zygmunt Bąk, prof. AJD: Celem, jaki przyświecał idei połączenia wydziałów, jest synergia potencjału samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy byli zatrudnieni w obu jednostkach. Decyzję podjęliśmy, by przygotować Akademię do kolejnego, strategicznego kroku w kierunku powołania uniwersytetu częstochowskiego. Celem jest uzyskanie szóstego prawa do nadania stopnia doktora. Wiadomo, że jest to wymagane minimum, by myśleć o postawieniu wniosku o przekształcenie AJD w uniwersytet (obecnie AJD posiada pięć uprawnień do nadawania doktora – przyp. autora). Podsumowując pracowników Wydziału otrzymujemy nawet nadwyżkę w kryterium wyznaczonym przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułu dla dwu wniosków o uprawnienia. Poza tym wracamy do pierwotnego układu, bo przecież Wydział Nauk Społecznych w głównej mierze „wypączkował” z Wydziału Filologiczno-Historycznego (Instytuty Administracji oraz Marketingu i Zarządzania). Instytut Filozofii, Socjologii i Psychologii zastał włączony do WNS-u z Wydziału Pedagogicznego.

Początkowo idei łączenia przeciwni byli studenci...

Rzeczywiście, niektórzy kształcący się w ramach byłego WNS studenci wyrażali zaniepokojenie faktem połączenia obu jednostek. Dodam tutaj, że akcentowali zwłaszcza dwa problemy: likwidację jednego z samorządów studenckich i fakt otrzymywania dyplomu z formułą ukończenia wydziału nominalnie humanistycznego, a nie nauk społecznych. Udało się jednak przekonać oponentów, ukazując im atuty jakie daje nam nowy, znacznie wzmocniony Wydział Filologiczno-Historyczny. Do tego wypracujemy rozwiązania umożliwiające większe zaakcentowanie charakteru studiów, jakie kończą absolwenci. Nowa postać dyplomu ukończenia studiów umożliwi wskazanie wiodącego Instytutu dla każdego kierunku. Chciałbym również obalić mity związane z ewentualnym obniżeniem jakości kształcenia, badań czy obniżenia znaczenia dyplomu ukończenia studiów – takie głosy też były podnoszone w dyskusji przed połączeniem. Szczególnie w tym ostatnim przypadku pracodawcy najbardziej koncentrują się na umiejętnościach kandydata na konkretne miejsce pracy. W dalszej perspektywie liczy się dyplom. Pamiętajmy, że to przecież nie dokument, tylko

JM Rektor AJD dr hab. inż. Zygmunt Bąk, prof. AJD

człowiek wykonuje swoje obowiązki na konkretnym stanowisku.

Pomówmy więc o atutach połączenia i korzyściach, jakie płyną z niego dla Uczelni.

Silny Wydział Filologiczno-Historyczny umożliwia staranie się o kolejne uprawnienia do doktoryzowania. Dzięki temu w najbliższym czasie złożymy trzy odrębne wnioski z prośbą o nadanie stosownych uprawnień. Jeden wyjdzie z Wydziału Sztuki i dwa z Wydziału Filologiczno-Historycznego. Z tego ostatniego myślę o naukach o polityce publicznej i filozofii. Jak wspominałem wcześniej, powtórzmy wniosek z Wydziału Sztuki. Naszym zdaniem spełnia on wszystkie wymogi Komisji do uzyskania prawa doktoryzowania, a nawet znacznie je przekracza. Nie wiemy, czemu jest ciągle odrzucany. Ale skoro tak się dzieje, to ponawiamy wniosek, uzupełniając go o kolejne osiągnięcia pracowników Wydziału sztuki.

Czy połączenie obu jednostek i powstanie silnego Wydziału Filologiczno-Historycznego wpłynie na

powstanie uniwersytetu i w jaki sposób odbije się na jego charakterze lub wpłynie na jego nazwę?

Jakiś czas temu, gdy przyjęliśmy strategię rozwoju Uczelni w kierunku przekształcenia, założyliśmy, że będzie to uniwersytet humanistyczno-przyrodniczy. Trzymamy się tego ustalenia. W tej chwili AJD ma trzy uprawnienia do doktoryzowania na Wydziale Filologiczno-Historycznym, z: historii, językoznawstwa, literaturoznawstwa. Ma również prawa do nadawania stopnia doktora habilitowanego na historii. Wydział Matematyczno-Przyrodniczy dwa prawa doktoryzowania, z fizyki i chemii. Choć liczę, że wkrótce ten dorobek ulegnie znacznemu powiększeniu, to jednak nie zakłóci pierwotnych założeń. Gdy spełnimy wymogi, będziemy starać się o przekształcenia w uniwersytet humanistyczno-przyrodniczy.

Da się powiedzieć, kiedy uda się zrealizować plan przekształcenia AJD w uniwersytet?

Z pewnością nie w mojej, wygasającej już kadencji. Jestem jednak przekonany, że w ciągu najbliższych dwóch lat, wybrany demokratycznie rektor będzie świętował ten sukces. Liczę na to i głęboko życzę tego całej społeczności związanej z Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie. Wierzę, że stanie się tak już na samym początku zbliżającej się kadencji nowego rektora, wybranego na lata 2016-2020!

Dziękuję za rozmowę.

KOLEJNY MEDAL MISTRZOSTW POLSKI

Drużyna piłkarek ISD AJD GOL oparta na studentkach naszej Uczelni kolejny raz wywalczyła medale Mistrzostw Polski w futsalu. W turnieju finałowym Ekstraligi Futsalu Kobiet zespół akademik z Częstochowy zdecydowanie pokonał w meczu o trzecie miejsce LKS Strzelec-Głogówek i powrócił z Poznania z brązowymi medalami Mistrzostw. Lepsze od naszych futsalistek okazały się tylko zespoły AZS UAM Poznań i AZS UJ Kraków. Prezesem i trenerem współpracującym z Uczelnią Klubu jest Włodzimierz Seifryd, ściśle współdziałający na co dzień z mgr. Waldemarem Mroczkiem.

Drużynę brązowych medalistek Mistrzostw Polski tworzyły: Karolina Kubiak, Sonia Sikorska, Stefania Wodarz, Oliwia Pająk, Małgorzata Miniak, Paulina Rokosa, Justyna Wójcik, Kinga Nowacka, Natalia Klyta, Aleksandra Lenart, Klaudia Ciupa, Kamila Czaja. Martyna Jeziorska, Anna Chóras, Renata Uchnast, Julia Ciupa, Aleksandra Jędrak, Aleksandra Hyra.

CZASOPISMA PUNKTOWANE AJD

Pod koniec grudnia 2015 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiło listę B czasopism punktowanych tworzonych przez instytucje naukowe w Polsce. Lista powstała w oparciu o przygotowywaną w połowie roku przez redakcje periodyków ankietę, która została poddana szczegółowej weryfikacji oraz ocenie specjalnie stworzonych do tego celu komisji eksperckich (co stanowiło nowość w dotychczasowej procedurze ewaluacji czasopism). Co ważne, komisja ekspercka, składająca się z przedstawicieli wybranych dziedzin i dyscyplin naukowych, mogła dodatkowo przyznać czasopismu do 5 punktów, jeśli uznała jego potencjał i znaczenie dla rozwoju nauki. W pierwszej kolejności oceniane jednak były: współczynnik cytowalności czasopisma, zagraniczna afiliacja autorów, liczba baz danych, w których czasopismo było indeksowane, liczba artykułów naukowych drukowanych w periodyku w ciągu roku, umiędzynarodowienie recenzentów, częstotliwość wydawania, język bądź języki publikacji, umiędzynarodowienie rady naukowej, dostępne wersje on-line czasopisma, okres jego funkcjonowania, a także obecność w bazie POL-index.

Dokonując przeglądu najnowszej listy B czasopism, można zauważyć, że znajduje się na niej aż 19 zeszytów

naukowych publikowanych w Akademii im. Jana Długosza. 12 spośród nich potwierdziło swoją obecność na tej liście, ale 7 zadebiutowało. Ogółem znalazły się tu Prace Naukowe AJD tj.: „Edukacja Plastyczna. Fotografia” (5 pkt.), „Pedagogika” (8 pkt.), „Edukacja Muzyczna” (6 pkt.), „Filologia Polska. Historia i Teoria Literatury” obecnie „Irydion” (5 pkt.), „Filozofia” (5 pkt.), „Językoznawstwo” (2 pkt.), „Pragmata tes Oikonomias” (8 pkt.), „Rocznik Polsko-Ukraiński” (5 pkt.), „Kultura Fizyczna” (6 pkt.), „Technika, Informatyka, Inżynieria Bezpieczeństwa” dawna „Edukacja Techniczna i Informatyczna” (7 pkt.), „Zeszyty Historyczne” (3 pkt.), „Gubernaculum et Administratio” (3 pkt.), „Studia Neofilologiczne” (7 pkt.), a także „Chemistry. Environment. Biotechnology” (5 pkt.), „Edukacyjna Analiza Transakcyjna” (6 pkt.), „Physical Activity Review” (5 pkt.), „Podstawy edukacji” (7 pkt.), „Res Politicae” (4 pkt.) oraz „Scientific Issues of Jan Długosz University in Częstochowa. Mathematics” (7 pkt.).

Bardziej szczegółowe informacje o czasopismach wydawanych przez AJD można znaleźć na stronach Działu Nauki: <http://www.ajd.czyst.pl/547,Nauka>

Adrianna Sarnat-Ciastko

NA STAŻU WE VJAJAVADZIE

Zawierane przez JM Rektora porozumienia o współpracy z innymi uczelniami poszerzają ofertę dydaktyczną kierowaną do naszych studentów. Przykładem może być miesięczny staż, jaki odbywa student fizyki Paweł Ficek w laboratoriach profesora Nalluri Veeraiaha na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Acharya Nagarjuna we Vjajavadzcie, stolicy stanu Andhra Prades w Indiach. Miesięczny staż student poświęca wytworzeniu próbek szkieł wapniowo-sodowo-fosforowych domieszkowanych manganem i przebadaniu ich własności fizycznych. Paweł Ficek, magistrant w Instytucie Fizyki, poszukuje bioaktywnych szkieł o własnościach zbliżonych do właściwości ceramiki apatytowej, mających przy tym lepsze własności mechaniczne. Poszukiwany materiał miałby zapewniać dobre warunki do proliferacji osteoblastów. W realizacji swych zamierzeń Paweł Ficek może korzystać z wyposażenia Wydziału Fizyki Acharya Nagarjuna University oraz doświadczenia jego pracowników. Koszty pobytu naszego studenta we Vjajavadzcie pokrywa strona indyjska, przelot odbył się dzięki pomocy Dziekana Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego.

Paweł Ficek, nasz student w Indiach

PO WIZYCIE W ŻILINIE

Sylwia Stachurska (trzecia od lewej)

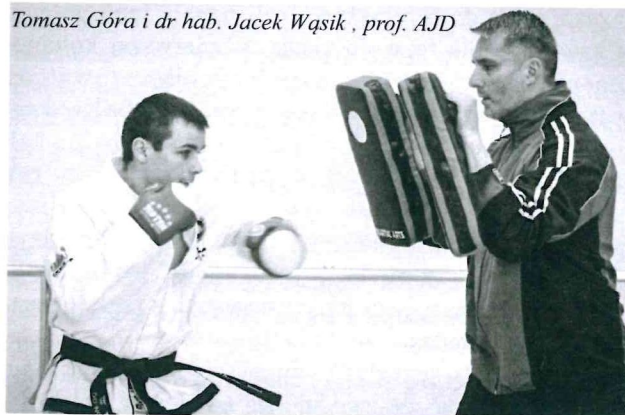
Po raz kolejny w ramach programu Erasmus+ Staff Mobility mgr Sylwia Stachurska, lektor Studium Nauki Języków Obcych Akademii im. Jana Długosza odwiedziła naszych zagranicznych partnerów tj. Uniwersytet w Żylinie na Słowacji. Wyjazd miał miejsce w dniach od 15 do 19 lutego 2016 r. W związku z technicznym profilem Uniwersytetu mgr Stachurska poprowadziła zajęcia języka angielskiego do celów specjalistycznych (ang. English for Special Purposes) z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Wymiana okazała się znacząca w kontekście zmian, które miały miejsce na Uniwersytecie.

Mgr Sylwia Stachurska spotkała się z nowym dyrektorem Sekcji Języków Obcych dr inż. Luci Hrebenarową. W trakcie spotkań omówiono możliwość współpracy pomiędzy Uniwersytetem w Żylinie a naszą Uczelnią. Rozmowy dotyczyły realizacji obecnych projektów dotyczących narzędzi poprawy jakości Uniwersytetu w europejskiej przestrzeni edukacyjnej, jak również przyszłej współpracy. Celem minorum gentium wyjazdu w ramach programu Erasmus+ było zapoznanie się z nową strukturą jednostki oraz wymianą dobrych praktyk w zakresie nauczania języków obcych.

NASZ REPREZENTANT NA MISTRZOSTWACH EUROPY

Tomasz Góra zdobył 2. miejsce na Grand Prix Polski w taekwon-do. Wcześniej wywalczył Puchar Polski w walkach w kategorii wagowej do 57 kg. Tym sposobem zawodnik szkolony przez dr. hab. prof. AJD Jacka Wąsika dostał powołanie na Mistrzostwa Europy, które odbędą się 28.04 – 1.05.2016 r. w fińskim Tampere. Będzie reprezentował tam Polskę, Częstochowę i AJD. Trzymamy kciuki za udany występ!

Tomasz Góra i dr hab. Jacek Wąsik, prof. AJD

„AKADEMIA W BIBLIOTECE VII” DLA PONAD TYSIĄCA SŁUCHACZY

W VII edycji akcji „Akademia w Bibliotece” (realizowana w roku akademickim 2015/2016) w 11 spotkaniach wzięło udział 1 130 uczniów!

– Warto odnotować, że w 2015 roku z 5 wykładów skorzystało 590 osób, a w 2016 r. w 6 spotkaniach uczestniczyło 540 uczniów – mówi Beata Grzanka, dyrektor Biblioteki im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie, współorganizator akcji. – W tegorocznej akcji uczestniczyli pracownicy Instytutów: Filologii Polskiej i Historii. Dodatkowo tę statystykę należy jeszcze uzupełnić o wykłady, które na prośbę uczniów i nauczycieli zrealizowano w częstochowskich szkołach. Cieszy tak duże zainteresowanie nauką wśród młodych. Liczymy, że takie upowszechnianie wiedzy to nie tylko sposób na zainteresowanie słuchaczy konkretną tematyką, ale też zachęcenie do studiowania oraz korzystania z zasobów i możliwości biblioteki.

Organizatorzy dziękują wszystkim pracownikom i uczniom zaangażowanym w akcję. Podziękowania kierujemy także do uczniów częstochowskich szkół ponadgimnazjalnych, którzy aktywnie brali udział w wykładach, zadając ciekawe pytania i dzieląc się z wykładowcami swoimi wątpliwościami i spostrzeżeniami.

Warto odnotować, że wśród uczestników wykładów kolportowano materiały promocyjne poświęcone możliwości kształcenia w AJD.

„Akademia w Bibliotece VII” jest realizowana przez pracowników Biblioteki im. dr. Władysława Biegańskiego oraz Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Jesienią 2016 organizatorzy zapraszają do udziału w ósmej edycji akcji.

Oto informacje o wykładowcach i tematyce zrealizowanych w ramach akcji wykładów:

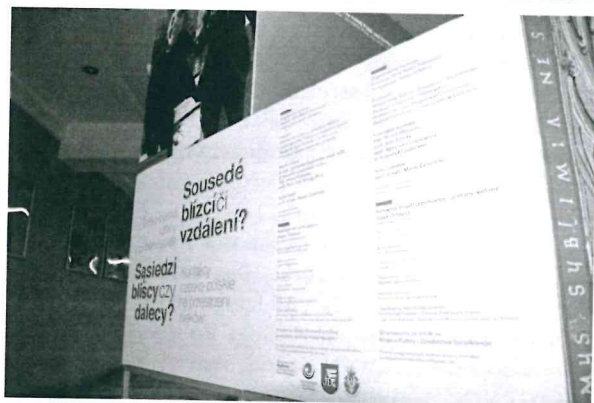
1. Dr hab. Adam Regiewicz, prof. AJD (Instytut Filologii Polskiej) „Czy człowiek średniowiecza miał poczucie humoru?”, 5 listopada 2015 r.
2. Dr Barbara Kowalska (Instytut Historii) „Kobiety w średniowieczu”, 18 listopada 2015 r.
3. Dr hab. Adam Regiewicz, prof. AJD (Instytut Filologii Polskiej) „Katedra – od kultury średniowiecza do nowych mediów”, 25 listopada 2015 r.
4. Dr hab. Agnieszka Czajkowska, prof. AJD (Instytut Filologii Polskiej) „Nieznana przeszłość Marii Skłodowskiej-Curie (o chemii i literaturze w XIX wieku)”, 9 grudnia 2015 r.
5. Prof. dr hab. Tadeusz Srogosz (Instytut Historii) „Staropolskie uciechy stołu”, 16 grudnia 2015 r.
6. Dr Katarzyna Milik (Instytut Historii) „Narzędzia kar i tortur w średniowiecznym i nowożytnym wymiarze sprawiedliwości”, 13 stycznia 2016 r.
7. Dr hab. Maria Lesz-Duk, prof. AJD (Instytut Filologii Polskiej) „Neologizmy w poezji Mirona Białoszewskiego”, 28 stycznia 2016 r.
8. Dr hab. Bartosz Małczyński (Instytut Filologii Polskiej) „Poezja i dobroć we współczesności”, 3 lutego 2016 r.,
9. Dr Anna Czerniecka-Haberko (Instytut Historii) „Zygmunt August „od przodu i tyłu”, 10 lutego 2016 r.
10. Dr Violetta Jaros (Instytut Filologii Polskiej) „Kształtowanie się antroponimii polskiej (imiona i nazwiska współczesnych Polaków)”, 2 marca 2016 r.
11. Dr Joanna Warońska (Instytut Filologii Polskiej) „XX-wieczna literatura za pan brat ze współczesną fizyką. O kilku polskich utworach”, 9 marca 2016 r.

Dr hab. Adam Regiewicz, prof. AJD z wykładem w LO im. R. Traugutta

NIE TYLKO DLA CZECHOFILÓW

„Sąsiedzi bliscy czy dalecy? Kontakty czesko-polskie na przestrzeni wieków” – taki tytuł nosi wystawa, którą można było w grudniu i lutym

Wystawa poświęcona kontaktom polsko-czeskim

zwiedzać w holu rektorskim budynku AJD (przy ul. Waszyngtona 4/8). Składały się na nią plansze, informujące zwiedzających o sąsiedztwie Polaków i Czechów: sukcesach, porażkach, wspólnych przedsięwzięciach i zawirowaniach na przestrzeni ponad tysiąca lat wspólnej historii. Wśród prezentowanych postaci można było odnaleźć m. in.: Vaclava Havla i Lecha Wałęsę podczas spotkania w 1990 roku, Ryszarda Siwca (Polaka, który dokonał aktu samospalenia w proteście po wejściu wojsk Układu Warszawskiego do Czechosłowacji). Niedaleko tego umieszczono plansze m.in. z wydarzeń takich jak: mecz w hokeja Polska-Czechy czy wkroczenie wojsk polskich do Czeskiego Cieszyzna w 1938 roku. Były również plansze dokumentujące wydarzenia sięgające średniowiecza i wspólną walkę w bitwie pod Grunwaldem – pokazał to Jan Matejko, umieszczając na swoim sławnym obrazie Jana Žižkę. By nieco rozluźnić dramatyczny kontekst, odnaleźć można było na jednym z plakatów cenionego w Polsce czeskiego barda Jaromira Nohavice.

Do czasu wystawienia w Częstochowie ekspozycję widzieli już mieszkańcy Pragi. Z Częstochowy pojechała do Ołomuńca. Organizacją zajęła się: Fundacja „Silva Rerum Polonarum” nowy motyw Adam Orlewicz. W gronie partnerów znaleźli się: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wydział Filologiczno-Historyczny AJD w Częstochowie, Wydział Filozoficzny Uniwersytetu w Ostrawie. Koncepcję wystawy opracowali: mgr Michał Michalski, prof. Ales Zaricky, prof. Agnieszka Czajkowska, dr Krzysztof Czajkowski. Autorem tekstów jest prof. Marek Cetwiński.

WSPÓŁPRACUJEMY Z GALERIĄ MUZEALNĄ W ZAWIERCIU

10 listopada 2015 roku w zawierciańskiej Galerii Muzealnej im. Leszka Dutki odbyła się II Zawierciańska Noc Muzeum. Organizatorzy przygotowali bogaty program artystyczny, a mieszkańcy Zawiercia mieli okazję spędzić wieczór pełen kulturalnych atrakcji. Jednym z najważniejszych punktów uroczystości było podpisanie umowy o współpracy między Galerią a Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie. Głównym partycypantem umowy jest Instytut Historii. Pracownicy Instytutu zobowiązali się służyć merytoryczną pomocą w organizacji muzeum w Zawierciu, w zamian Galeria zgodziła się m.in. promować kierunki Wydziału Filologiczno-Historycznego Akademii im. Jana Długosza wśród młodzieży zawierciańskiej.

Umowę podpisali ze strony Galerii prezydent Zawiercia Witold Grim, ze strony Akademii im. Jana Długosza dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dr hab. Agnieszka Czajkowska. Postanowienia umowy przygotowywali Pełnomocnik Prezydenta Miasta Zawiercie ds. dokumentowania

Akademicy inaugurują współpracę z Galerią

tradycji miasta i dorobku artystycznego, Grażyna Ferdyn i adiunkt w Instytucie Historii AJD w Częstochowie dr Tomasz Ładoń.

NASZ ZESPÓŁ BADAWCZY DOSTRZEŻONY PRZEZ ITAA!

W najnowszym numerze Biuletynu „The Script” wydawanego w Stanach Zjednoczonych przez Międzynarodowe Towarzystwo Analizy Transakcyjnej (*International Transactional Analysis Association*) ukazał się artykuł prezentujący Zespół Badawczy Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej, który od 2010 roku działa na Wydziale Pedagogicznym Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. To niebywałe wyróżnienie, ponieważ dzięki tej publikacji działalność Zespołu została dostrzeżona przez wyjątkowo szerokie gremium.

Należy zauważyć, że stworzona w latach 50. ubiegłego wieku przez Erica Berne’a analiza transakcyjna (AT) jest teorią osobowości służącą osobistemu rozwojowi i zmianie, które mogą być realizowane w 4 przestrzeniach: psycho-terapeutycznej, organizacyjnej, doradczej i edukacyjnej. Warto zaznaczyć, że od samego początku AT cieszy się zainteresowaniem nie tylko praktyków, ale również przedstawicieli świata nauki, dla których stanowi ona teorię naukową. Wśród grup zainteresowanych dokonywaniem eksploracji badawczych w ujęciu analizy transakcyjnej znalazł się jedyny w Polsce, założony przed prof. AJD dr. hab. Jarosława Jagiełę, Zespół Badawczy Edukacyjnej Analiz Transakcyjnej. Warto zauważyć, że Zespół ten w ciągu pięciu lat swojego istnienia stworzył czasopismo naukowe „Edukacyjna Analiza Transakcyjna” (znajdujące się na liście B czasopism punk-

towanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego), spod pióra jego członków wyszło 7 recenzowanych monografii

naukowych, a także wypromowane zostały dwie rozprawy doktorskie. To wszystko, jak się okazuje, nie mogło ująć uwadze zagranicznych sympatyków analizy transakcyjnej. Co ciekawe, w krótkim odstępie czasu od publikacji prezentacji Zespołu – prośbę o nawiązanie współpracy wystosowali przedstawiciele zarówno Międzynarodowego, jak i Europejskiego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej – analitycy transakcyjni z Oxfordu, Ipswich oraz Wiednia. Przyszłość zatem może zaowocować ciekawymi projektami, które – jak ufamy – staną się żywą reklamą tak Zespołu, jak i AJD.

Zapraszamy do lektury prezentacji o Zespole Badawczym Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej: <https://www.itaaworld.org/sites/default/files/itaa-pdfs/the-script/script-2016/ITAA%20The%20Script%202016-02.pdf>

Adrianna Sarnat-Ciastko

ROZMOWY O WSPÓŁPRACY Z UKRAIŃCAMI

JM Rektor AJD dr. hab. inż. Zygmunt Bąk, prof. AJD spotkał się z przedstawicielami uczelni z Ukrainy: Haliną Bevz (doktor nauk psychologicznych, Katedra Psychologii Ogólnej i Praktycznej Uniwersytetu Zarządzania Oświaty Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych w Kijowie), Andżelą Oleksandriwną (doktor nauk pedagogicznych, kierownik Katedry Pedagogiki Socjalnej Sumskiego Uniwersytetu Pedagogicznego im. A. Makarenki) oraz Niną Czerniawską (prezes Sumskiej Wojewódzkiej i Miejskiej Organizacji „Centrum wsparcia i rozwoju rodzin Kalinowe Grono”). W spotkaniu uczestniczyła również dr Monika Gnyp-Kowalczyk z Wydziału Pedagogicznego AJD. Zapoznano się z dorobkiem obu Uczelni, przedstawiono wzajemne plany rozwoju. Ważną deklaracją było zapewnienie o potrzebie nawiązania współpracy pomiędzy AJD a uczelnią z Sum.

Spotkanie odbyło się 19 lutego w siedzibie Powiatu Częstochowskiego. Jego gospodarzem był wicestarosta częstochowski Henryk Kasiura.

Pamiątkowe zdjęcie z delegacją z Ukrainy

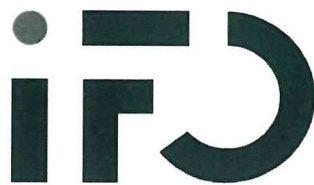

NAGRODA WYDAWNICTWA PETER LANG DLA PRACOWNIKA IFO

Dr Anna Cholewa-Purgał została laureatką międzynarodowego konkursu dla młodych naukowców, zorganizowanego przez Wydawnictwo Peter Lang, specjalizujące się w promocji nauk humanistycznych i społecznych. Konkurs rozstrzygnięto w grudniu 2015 r. Spośród zgłoszeń kilkuset młodych naukowców z Niemiec, Austrii, Skandynawii, Turcji i Polski wyłoniono dwóch laureatów z każdej dziedziny. Monografia doktorska dr Anny Cholewy-Purgał pt. *Psychotherapeutic properties offantasy literature in the works of the Inklings and of U. K. Le Guin* otrzymała I miejsce wśród prac humanistyczno-społecznych i zostanie opublikowana przez Wydawnictwo Peter Lang w tym roku. To wielki sukces naszej Akademii, która znalazła się w gronie takich ośrodków nauki, jak: Uniwersytety w Wiedniu, Berlinie, Getyndze, Mannheim, Kolonii, Flensburgu czy

Regensburgu. Jest to także ważne osiągnięcie Instytutu Filologii Obcych, którego dyrekcją i pracownicy wspierali laureatkę w przygotowaniu tej monografii, a zwłaszcza Zakładu Filologii Angielskiej, kierowanego przez dr O. Glebovą. Do tego sukcesu przyczynił się również znacznie dr hab. prof. AJD Bogusław Bierwiazek, jeden z recenzentów rozprawy.

Wyniki konkursu są zamieszczone na stronie Wydawnictwa w j. niemieckim: <http://www.peterlang.com/index.cfm?cid=5>

O CZĘSTOCHOWIE I JEJ ZWIĄZKACH Z REGIONEM

Z końcem 2015 roku powstał trójkąt partnerski pomiędzy Politechniką Częstochowską, Studenckim Kołem Naukowym „Uranos” AJD oraz firmą Pracownia Badawcza Maja Jezierska-Górnica. Jego celem jest przeprowadzenie badania „Związki mieszkańców regionu z Częstochową”. Badanie, którego kierownikiem naukowym był dr hab. Konrad Głębocki, prof. PCz, miało na celu zbadanie związków mieszkańców ośmiu powiatów wokół Częstochowy z największymi miastami w regionie, w tym z Częstochową. Badanie zorganizowała i koordynowała profesjonalna firma badawcza, natomiast w roli ankietów sprawdzili się między innymi studenci kierunku analityka i kreatywność społeczna (WFH AJD). Ich reprezentantem była Marzena Grabińska z SKN „Uranos”. Za pomocą telefonicznych i elektronicznych zaproszeń do wzięcia udziału w badaniu udało się pozyskać 1209 wypełnionych ankiet internetowych (spełniających przyjęte kryteria doboru próby). Faza terenowa trwała 3 tygodnie (na przełomie stycznia – lutego 2016 roku). Objęła obszar powiatów: częstochowskiego, kłobuckiego, lublinieckiego, myszkowskiego, pączęńskiego, radomszczańskiego, wieluńskiego, zawierciańskiego. W kolejnym etapie ankiety zostały zakodowane i poddane analizie statystycznej. Za to odpowiadała firma Pracownia Badawcza. Na podstawie zmiennych został też utworzony wskaźnik siły związku przebadanych mieszkańców regionu z Częstochową. Materiał w wersji „surowej” został przekazany dr. hab. prof. PCz Konradowi Głębockiemu do dalszej analizy naukowej.

Przewidziane jest również podsumowujące spotkanie z członkami SKN „Uranos”. Ma ono na celu zaprezentowanie wyników badania i pokazanie etapów pracy nad zebrany materiałem. Wszystkie strony biorące udział w projekcie wyrażały zadowolenie ze współpracy, co jest dobrym znakiem na przyszłość, jeśli chodzi o dalsze wspólne działanie w obszarze badawczym.

CIEKAWY GOŚĆ W IWFTiF

Instytut Wychowania Fizycznego, Turystyki i Fizjoterapii gościł znanego reżysera Krzysztofa Zanussiego (15 grudnia). Gość wygłosił wykład zatytułowany „Jak zjeść ciastko i je mieć?”.

Reżyser Krzysztof Zanussi

UROCZYSTA PROMOCJA DOKTORSKA I WRĘCZENIE DYPLOMÓW DOKTORA

W trakcie Święta Uczelni odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów doktora. Na mocy uchwał Rady Wydziału Filologiczno-Historycznego i Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego stopnie naukowe doktora otrzymali:

1. **Paweł Kazimierz Michalski**, który przedstawił rozprawę doktorską pt.: „Obraz Wojny Obronnej 1939 r. w świetle ówczesnej prasy polskiej”, przygotowaną pod kierunkiem prof. dra hab. Tadeusza Dubickiego;
2. **Agnieszka Zofia Kocela**, która przedstawiła rozprawę doktorską pt.: „Analiza nanostruktury polimerowych soczewek kontaktowych z wykorzystaniem spektroskopii czasów życia pozytonów PALS”, przygotowaną pod kierunkiem dra hab. Jacka Filipeckiego, prof. AJD, i promotora pomocniczego – dra n. med. Witolda Korzekwy;
3. **Agata Urszula Boral**, która przedstawiła rozprawę doktorską pt.: „Polityka kulturalna władz miejskich Częstochowy w okresie międzywojennym”, przygotowaną pod kierunkiem dr hab. Janusza Spyry, prof. AJD;
4. **Ewa Maria Kajdańska**, która przedstawiła rozprawę doktorską pt.: „Działalność polityczno-społeczna Stanisława Józefa Dubois”, przygotowaną pod kierunkiem prof. dra hab. Henryka Cwięka;
5. **Malwina Anna Siewier**, która przedstawiła rozprawę doktorską pt.: „Policja w systemie bezpieczeństwa województwa śląskiego w latach 1922-1939”, przygotowaną pod kierunkiem prof. dra hab. Henryka Cwięka;
6. **ks. Paweł Cezary Kostrzewski**, który przedstawił rozprawę doktorską pt.: „Represje wobec Kościoła częstochowskiego w tzw. Kraju Warty w okresie okupacji niemieckiej 1939-1945”, przygotowaną pod kierunkiem prof. dra hab. Tadeusza Dubickiego;
7. **Łukasz Kopera**, który przedstawił rozprawę doktorską pt.: „Szkolnictwo parafialne u Kanoników Regularnych Laterańskich obediencji mstowskiej, kłobuckiej i krzepickiej w XVII i XVIII wieku”, przygotowaną pod kierunkiem prof. dra hab. Andrzeja Stroynowskiego.

Nowi doktorzy AJD

NAGRODA KLIO DLA DOKTORANTA INSTYTUTU HISTORII

26 listopada przy okazji rozpoczęcia XXIV Targów Książki Historycznej w Sali Balowej Zamku Królewskiego odbyło się uroczyste wręczenie Nagród Klio przyznawanych przez Stowarzyszenie Wydawców Książki Historycznej za najlepsze publikacje historyczne wydane w mijającym roku. Tym razem duży sukces odnieśli przedstawiciele Instytutu Historii AJD. Doktorant Instytutu, mgr Mariusz Kolmasiak otrzymał jedną z 4 równorzędnych nagród w kategorii Varsaviana za monografię „Belweder oraz jego mieszkańcy i użytkownicy (1818-2014)”, opublikowaną w 2014 r. w Częstochowie przez wydawnictwo Taurus. Dyplom wręczył laureatowi wiceprezydent M. St. Warszawy Włodzimierz Paszyński.

W kategorii edytorskiej jedno z kilku równorzędnych wyróżnień otrzymał Zamek Królewski w Warszawie za pięknie wydaną w wersji polskiej i angielskiej monografię pt. „Joannici i ich związki z ziemią polską/The Orders of St. John and their ties with Polish Territories”, red. Przemysław Mrozowski, Przemysław Deles, Warszawa

2014. Autorką rozdziału pt. „Joannici w średniowiecznej Polsce” jest prof. Maria Starnawska z Instytutu Historii.

Mgr Mariusz Kolmasiak
i dr hab. Maria Starnawska, prof. AJD

KONFERENCJA W ŁUCKU

W dniach 1 i 2 grudnia 2015 roku przebywała w Łucku delegacja Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Przedstawiciele Wydziału Filologiczno-Historycznego tej uczelni, dziekan – dr hab., prof. AJD Agnieszka Czajkowska, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej – dr hab., prof. AJD Adam Regiewicz oraz dr Krzysztof Czajkowski uczestniczyli w konferencji naukowej poświęconej zmarłemu przed rokiem ukraińskiemu poecie i literaturoznawcy Jewhenowi Swerstiukowi. Delegacja przyjechała w związku z podpisaną w czerwcu tego roku umową o współpracy między Wołyńskim Narodowym Uniwersytetem im. Łesi Ukrainki w Łucku i Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie na zaproszenie dziekana Wydziału Filologicznego prof. Jurija Hromyka i środowiska polonistycznego w Łucku. Przedmiotem spotkania było nawiązanie współpracy pomiędzy Wydziałami, która obejmie wymianę studentów i nauczycieli akademickich, organizację konferencji naukowych i pobytów studyjnych w Polsce i na Ukrainie oraz podjęcie wspólnych badań naukowych. Podczas pobytu goście z Polski przedstawili swoją jednostkę naukową (historia, obecnie prowadzone prace naukowe, sukcesy i możliwości rozwoju) oraz wygłosili wykłady na temat średniowieczności w kulturze współczesnej i możliwości badań komparatystycznych zorientowanych na kategorię dawności (prof. Adam Regiewicz) oraz romantycznej prowincji z uwzględnieniem wołyńskiej twórczości literackiej i plastycznej Józefa Ignacego Kraszewskiego (dr Krzysztof Czajkowski). Wymienili także swoje doświad-

Z wizytą na Ukrainie

czenia dydaktyczne z doc. Julią Wasejko reprezentującą środowisko łuckiej polonistyki.

Pobyt delegacji w Łucku objęty był troskliwą opieką ze strony Konsulatu Generalnego RP, konsul Krzysztof Sawicki zaprezentował przed gośćmi z Polski główne kierunki działań polskiej dyplomacji kulturalnej i naukowej na Ukrainie oraz przedstawił efekty pracy łuckiej placówki. Dzięki zaangażowaniu ze strony gospodarzy i polskiego konsulatu goście mogli podziwiać łucką starówkę z zamkiem oraz zapoznać się z teraźniejszością miasta i żyjących w nim ludzi.

Agnieszka Czajkowska

ZGROMADZENIE OGÓLNE EUROPEAN POLYSACCHARIDE NETWORK OF EXCELLENCE

W dniach 2-5 lutego br. dr hab. Janusz Kapuśniak, prof. AJD – dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego uczestniczył w Zgromadzeniu Ogólnym European Polysaccharide Network of Excellence (EPNOE), które odbyło się w Sophia-Antipolis (Francja). W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele 26 uczelni, instytutów naukowych oraz firm – członkowie regularni i wspomagający EPNOE. Poza sprawami bieżącymi zatwierdzono plan aktywności na 2016 rok, m.in. omówiono: zasady współpracy z trzema dużymi klastrami naukowymi Céréales Vallée (Francja), BioEconomy (Niemcy) oraz Polintegra (Polska), głównie w kierunku wzajemnej promocji w obszarze R&D; postępy w organizacji EPNOE 2nd International Junior Scientists meeting, który odbędzie się w dniach 13-14 października br. w Sophia-Antipolis (Francja) oraz 5th International Polysaccharide Conference, która odbędzie się w Erfurcie (Niemcy) we wrześniu 2017 r.; możliwości zwiększenia mobilności młodych pracowników nauki pomiędzy członkami EPNOE; nawiązanie współpracy z Ame-

rican Chemical Society oraz krajami Ameryki Południowej; szanse na zwiększenie udziału członków EPNOE w Bio-based Industries Consortium (BBI). W trakcie spotkania prof. Kapuśniak odbył pięć indywidualnych rozmów zorganizowanych w formule face-to-face z przedstawicielami University of Aveiro (Portugalia); Center of Excellence for Polysaccharide Research, Friedrich Schiller University of Jena (Niemcy); „Petru Poni” Institute of Macromolecular Chemistry (Rumunia); ETH Zürich (Szwajcaria) oraz firmy Cargill R&D Centre Europe (Belgia). W wyniku przeprowadzonych rozmów pojawiła się szansa na wysłanie po dwóch doktorantów na staże naukowe do instytutów naukowych w Niemczech i Rumunii. Staże te będą mogły być sfinansowane przez EPNOE. Kolejnych dwóch studentów/doktorantów będzie mogło wyjechać do Uniwersytetu w Aveiro w ramach programu Erasmus+.

European Polysaccharide Network Of Excellence

MOŻLIWOŚCI WSPÓŁCZESNEJ KRYMINALISTYKI

9 marca dr insp. Waldemar Krawczyk – dyrektor Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji przedstawił wykład zatytułowany „Polskie CSI, czyli co potrafi współczesna kryminalistyka”. Wykład prezentowany był w trakcie Seminarium Naukowego Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie i zorganizowany został w związku z planami uruchomienia w Akademii kierunku studiów „Kryminalistyka i Systemy Bezpieczeństwa”.

W trakcie wykładu dr insp. Waldemar Krawczyk przedstawił swoją jednostkę, która prowadzi obecnie działalność dwukierunkową: z jednej strony pełni funkcję laboratorium Policji, a z drugiej realizuje często wieloetapowe i skomplikowane projekty badawczo-rozwojowe z różnych dziedzin związanych z kryminalistyką. W ramach prac zleconych przez Komendanta Głównego Policji, finansowanych przez MSWiA instytut wydaje specjalistyczne opinie w zakresie kilkunastu dyscyplin kryminalistycznych (m.in. dotyczących daktyloskopii, fonoskopii, zapisów wizualnych, badań poligraficznych, chemicznych i biologicznych). W ramach prac badawczych CLKP realizuje aktualnie 14 różnego rodzaju projektów, finansowanych głównie przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Warto podkreślić, że te przedsięwzięcia, pomimo bardzo zróżnicowanych dziedzin (od biologii po mechanoskopię), kończą się wdrożeniem innowacyjnych metod badawczych lub powstaniem nowych urządzeń wykorzystywanych później w rutynowych działaniach kryminalistycznych. Instytut prowadzi również wiele projektów w zakresie genetyki sądowej. Dzięki jednemu z nich możliwe stało się określenie na podstawie

Podczas wykładu dr. insp. Waldemara Krawczyka

analizy profili DNA nie tylko płci, ale również wieku sprawców lub ofiar, z dokładnością do 3 lat. Najnowszym osiągnięciem CLKP jest możliwość stworzenia portretu genetycznego, który oprócz informacji na temat płci i wieku określa koloru oczu i włosów, tendencje do łysienia (w przypadku mężczyzn), a nawet region pochodzenia osoby, która pozostawiła ślad biologiczny (krew, ślina, sperma).

Wykład był niezwykle interesujący i cieszył się bardzo dużą popularnością. Wzięło w nim udział ponad 115 osób, w tym Władze Rektorskie i Dziekańskie, pracownicy nauki Akademii, studenci i uczniowie z nauczycielami (z I LO im. J. Słowackiego).

Marcin Sosnowski

NOWE MATERIAŁY SKROBIOWE DLA PRZEMYSŁU OPAKOWAŃ I PAPIERNICTWA

Zespół naukowców z Instytutu Chemii, Ochrony Środowiska i Biotechnologii pod kierunkiem dr hab. Janusza Kapuśniaka, prof. AJD zakończył badania w ramach projektu o akronimie SKROBIOMAT. Projekt, którego celem była modyfikacja i funkcjonalizacja surowców biopolimerowych pochodzących z przemysłu zbożowo-młynarskiego w kierunku otrzymania materiałów nowej generacji dla przemysłu opakowań i papiernictwa, realizowany był przez ponad trzy lata przez konsorcjum utworzone przez Akademię im. Jana Długosza, Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych w Łodzi, COBRO-Instytut Badawczy Opakowań w Warszawie oraz jednego z cenionych na rynku producentów wyrobów zbożowych. Badania finansowane były w ramach I Programu Badań Stosowanych przez

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. W ramach projektu stworzono rozwiązania technologiczne, które pozwalają wykorzystać surowiec skrobiowy produkowany przez partnera przemysłowego jako komponent służący do produkcji opakowań zgodnych z wymaganiami zrównoważonego rozwoju, jak również funkcjonalnych klejów dla przemysłu papierniczego. Teraz przed wykonawcami projektu stają wyzwania związane z promocją, wdrożeniem i komercjalizacją wyników badań. Zainteresowanie mediów już jest widoczne. Gośćmi Instytutu Biopolimerów i Włókien Chemicznych była ekipa Telewizji Polskiej, a zrealizowany reportaż można oglądać pod adresem:

<http://lodz.tvp.pl/24122741/opakowania-z-maki>

DOKTORANCI Z INSTYTUTU PEDAGOGIKI AJD NA SŁOWACJI

Na początku tego roku akademickiego doktoranci z Instytutu Pedagogiki AJD zostali zaproszeni przez władze Uniwersytetu w Trnawie: prof. dr hab. inż. Blankę Kudláčovą (Prorektor ds. Rozwoju) oraz prof. dra hab. Andreja Rajskego (Prodziekan ds. Nauki Wydziału Pedagogicznego) do udziału w V Międzynarodowej Konferencji Naukowej Doktorantów, którą organizował Wydział Pedagogiczny niniejszej uczelni. Celem tego naukowego wydarzenia, którego temat brzmiał: *Aktualne teorie i problemy badawcze w koncepcji prac doktorskich z zakresu pedagogiki*, było poinformowanie społeczności akademickiej i szerszej opinii publicznej o zagadnieniach teoretycznych i wynikach prac naukowych podejmowanych w ramach konstruowania dysertacji, jak również dyskusja z ekspertami, którzy przedstawiali swoją opinię o koncepcji bądź badaniach doktorskich każdego z prelegentów.

W konferencji, która odbyła się 5 lutego 2016 roku, czynny udział wzięło trzech doktorantów z Zakładu Podstaw Pedagogiki AJD: mgr Anna Irasiak (doktorantka na Wydziale Pedagogicznym Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu), która wygłosiła referat zatytułowany *Główne problemy edukacji języka migowego w Polsce*; mgr Katarzyna Zalas (doktorantka na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego), która wygłosiła referat zatytułowany *Częstochowskie szkolnictwo powszechne w dwudziestoleciu międzywojennym. Charakterystyka projektu badań*; mgr Karol Motyl (doktorant na Wydziale Pedagogicznym Akademii Ignatianum w Krakowie), który wygłosił referat zatytułowany *Teoria strukturalizacji czasu*

w analizie transakcyjnej jako podstawa teoretyczna badania życia szkoły. Każde z wystąpień zawierało takie elementy, jak podanie tematu pracy doktorskiej i uzasadnienie jego wyboru, charakterystyka wykorzystanej teorii i ustalenia terminologiczne, przegląd istniejących badań na podjęty temat wraz z opisem założeń metodologicznych badań własnych.

W grupie ekspertów oceniających prezentowane projekty badań doktorskich znaleźli się: prof. dr inż. Blanka Kudláčová, dr Nad'a Bizová, dr Martin Brestovanský, dr Anna Sádovská, dr Miroslava Adamík-Šimegová. Przedstawione koncepcje spotkały się zarówno z dużym zainteresowaniem słuchaczy, jak i zostały bardzo dobrze ocenione przez grono specjalistów. Każdy z projektów został określony jako bardzo ciekawy, nowatorski, dobrze osadzony w teorii naukowej, jak i właściwie skonstruowany w płaszczyźnie metodologicznej.

Owocem wyjazdu, prócz wymiany bezcennych doświadczeń oraz miłych wspomnień związanych z ciepłym przyjęciem i gościnnością organizatorów konferencji, będzie publikacja w języku angielskim, w której znajdą się artykuły naukowe doktorantów z Instytutu Pedagogiki AJD.

Magistrowie Anna Irasiak,
Karol Motyl i Katarzyna Zalas
podczas pobytu na Słowacji

NAGRODZONA INTERDYSCYPLINARNA PRACA NAUKOWA

Podczas konferencji „The Science of Pain and its Management 2015” w Wielkiej Brytanii Komisja Naukowa EuroScicon 2015 wyróżniła interdyscyplinarną pracę badawczą pracowników Akademii im Jana Długosza, autorstwa: dr. hab. Jacka Wąsika, prof. AJD, dr n. hum. Doroty Ortenburger, dr. n. med. Marka Kluszczyńskiego (Musculoskeletal pain problem contra selected

characteristics of personality). W IWFTiF kontynuowany jest kolejny etap longitudinalnych badań przedstawionych przez dr. hab. Jacka Wąsika, prof. AJD w Masaryk University, w ramach 10th Science International Conference on Kinanthropology in Brno (The comparison of the strategies used by patients in chronic pain therapy and people performing taekwondo).

TRZY SPOJRZENIA. RYSUNEK-FOTOGRAFIA-GRAFIKA

2 marca w Sali wystawowej Akademii im. Jana Długosza przy al. Armii Krajowej 36a w Częstochowie odbył się wernisaż *Trzy spojrzenia. Rysunek-Fotografia-Grafika*. Trzech autorów: Ewelina Dziewońska-Chudy, prof. Bartosz Małczyński i Elżbieta Hak zaprezentowali swoje prace plastyczne, graficzne i fotograficzne. Wszyscy związani są z Instytutem Filologii Polskiej AJD, co podkreślił w swoim przemówieniu prof. Adam Regiewicz, który wprowadził wszystkich gości w tematykę wystawy. Oczywiście głównym tematem prac fotograficznych, graficznych oraz rysunków jest spojrzenie na świat, otaczającą nas rzeczywistość, która jest przetwarzana i różnorodnie odczytywana:

Ludzkie spojrzenie można porównać do zwierciadła, które odbijając rzeczywistość, ukazuje ją zawsze pod jakimś kątem i w pewnym stopniu zniekształca. Na granicy tego zniekształcenia próbuje niekiedy zamieszkać sztuka. (Opr. Ela Hak, Bartosz Małczyński)

Prace graficzne i fotograficzne Eweliny Dziewońskiej-Chudy mają charakter kalejdoskopu spojrzeń. Autorka chciała zaprezentować świat, który jest podobny do optycznego obrazu w kalejdoskopie. Jej prace prezentują różnobarwne figury i kształty, jednocześnie bardzo symetryczne. Niektóre podobne są do świata bakterii, ich niezwykle i interesujących kształtów, a jeszcze inne przypominają pastelowe obrazy.

Długopisowe wizje Elżbiety Hak to mroczna deformacja rzeczywistości, w której osadzony jest człowiekopodobny „Inny”. Mrok jest jego otoczeniem, a wyznacznikiem wszystkich prac pozostaje samotność. Na obrazach można zobaczyć kontrastowe połączenia niebieskiej barwy z czarną oraz przekształconą wersję wizerunku Małego Księcia:

Autorzy wystawy: Ewelina Dziewońska-Chudy, prof. Bartosz Małczyński i Elżbieta Hak

Podczas wernisażu

NAGRODA ZA DOSKONAŁE ZDJĘCIE

Z przyjemnością informujemy, że fotografia Aleksandry Szczygieł, studentki II roku studiów II st. Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych ze specjalizacji: Fotografia (prowadzący: prof. AJD Jerzy Piwowarski) została wyróżniona w konkursie Sony World Photography Awards 2016 w kategorii: Open - People. Pracę, będącą częścią przygotowywanego dyplomu artystycznego i zauważoną pośród 200 000 zgłoszonych zdjęć, można obejrzeć na stronie: <http://worldphoto.org/images/image-gallery/31801/?page=3>

Abstrakcyjne wizje odsłaniają wiele znaczeń i emocji. Dominującym wydaje się być jednak mrok, przesiąknięty uczuciem inności. A za innością podąża samotność, będąca jej odwieczną towarzyszką... Z rysunków wylania się ekspresja wyrazu, będąca dowodem na emocjonalność autorki. Jej technika chwilami przywodzi na myśl sztukę graffiti, a niektóre kojarzą się ze ściennymi freskami. Kontrastowe połączenia, częste deformacje i zniekształcenia, a także kolorystyka przywołują skojarzenia nie tylko z samotnością czy cierpieniem... (opr. Sylwia Wziątek).

Fotografie prof. Bartosza Małczyńskiego są zapisem odbytych wypraw rowerowych i ich wyznacznikiem jest natura. Połączył pasję z fotografią, aby ukazać piękno świata (przestrzeni natury). Według chińskiego przysłowia: „Nie można zatrzymać żadnego dnia, ale można go nie stracić”. Właśnie za pomocą małego aparatu prof. Bartosz Małczyński utrwalił swoje spojrzenie na świat, którego wyznacznikiem jest niezwykłość przyrody i wszystkich jej elementów (w tym architektonicznych).

WYSTAWA DRZEWORYTÓW W BIBLIOTECIE GŁÓWNEJ

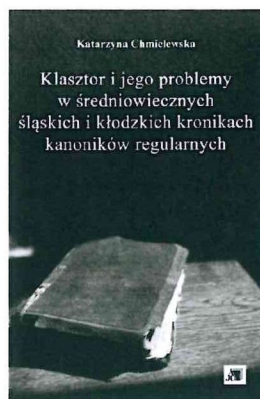
Zbiory drzeworytów zgromadzone na wystawie,
fot.: arch. BG AJD

W lutym 2016 r. w sali wystawowej Biblioteki Głównej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie została otwarta wystawa pt. „Drzeworyty w zbiorach Biblioteki Głównej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie”. Ekspozycja prezentuje drzeworyty sztuczne (inaczej poprzeczne). Do wykonania takiego rysunku wykorzystuje się deskę ciętą w poprzek pnia - stąd nazwa - składającą się z posklejanych małych klocków. Całość klocka jest cięta rylcem w twardym drewnie (tj. bukszpan czy dzika grusza). Biblioteka posiada 112 jednostek inwentarzowych tego rodzaju drzeworytów.

Wśród zaprezentowanych materiałów znalazły się drzeworyty przedstawiające Częstochowę i jej okolice, ale również: portrety, sceny rodzajowe oraz pejzaże. Drzeworyty pochodzą z dziewiętnastowiecznych czasopism – „Kłosy”, „Tygodnik Ilustrowany” oraz „Biesiada Literacka”. Treść wymienionych pism obejmowała szeroki wachlarz zagadnień. Publikowano w nich powieści pisarzy polskich i zagranicznych, poezję, jak również artykuły poświęcone zagadnieniom społeczno-moralnym, filozofii, literaturze, sztuce, historii, polityce, naukom przyrodniczym oraz wynalazkom technicznym. Walory estetyczne tych periodyków podnosiły zamieszczane w nich reprodukcje drzeworytnicze. Były to najczęściej portrety, sceny historyczne i rodzajowe, wedyuty oraz pejzaże. W gablotach zwiedzający mogą zobaczyć fragment bogatego księgozbioru prezentowanej tematyki. Część książek porusza zagadnienie tworzenia drzeworytów, grafiki prasowej, kolejne tytuły to katalogi wystawowe oraz twórczość różnych artystów. Na uwagę zasługują pozycje na temat oryginalnego drzeworytu japońskiego.

Joanna Bochaczek-Trąbska

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Robert Majzner, Tadeusz Dubicki, Andrzej Suchcitz
W labiryncie oskarżeń. „Sprawa majora Żychonia” przed Morskim Sądem Wojennym w Londynie 1942-1943.

Str. 384, oprawa twarda, ISBN 978-83-7455-476-3

Major Jan Henryk Żychoń to jedna z najbardziej rozpoznawalnych, a zarazem – dla niektórych – najbardziej kontrowersyjnych postaci przedwojennego wywiadu woj-

skowego Rzeczypospolitej Polskiej. Oficer przez większość uznawany za kompetentnego, błyskotliwego, pomysłowego i – co najważniejsze – skutecznie rywalizującego z niemiecką Abwehrą, przez część – za bezwzględnie, pozbawionego skrupułów pozera i pijaka, a przez dwóch jego współpracowników z Oddziału II Sztabu Głównego Wojska Polskiego (SGWP) – nawet za zdrajcę pozostającego na usługach niemieckiego wywiadu. Kim więc był człowiek budzący tak skrajne oceny i emocje oraz które z funkcjonujących opinii odzwierciedlają stan faktyczny?

Katarzyna Chmielewska
Klasztor i jego problemy w średniowiecznych śląskich i kłódzkich kronikach kanoników regularnych.

Str. 444, oprawa twarda, ISBN 978-83-7455-479-4

Średniowieczne kroniki klasztorne pokazują nam świat widziany zza murów opactw. Obraz świata oglądany z tej perspektywy jest niewątpliwie inny niż ten, jaki można dostrzec z kancelarii bisku-

piej lub księżęcej czy też zza pulpitu pisarza miejskiego. W naturalny sposób kronikarze zakonni skupiają się na problemach swoich zgromadzeń, samym momencie fundacji, trudnym początku funkcjonowania wspólnoty i zmianach, jakie zachodziły w niej przez cały opisywany okres. Zajmują ich i sprawy duchowe, i doczesne. Dzieła takie mówią nam wiele nie tylko o samych zakonach, lecz i o otaczającym świecie. Pokazują, jakie kwestie były dla autorów najważniejsze, jak chcieli przedstawić klasztor i jego problemy. Podstawą pracy dr Katarzyny Chmielewskiej są trzy średniowieczne kroniki klasztorne napisane w domach zakonnych kanoników regularnych reguły św. Augustyna mieszczących się we Wrocławiu, Żaganiu i Kłodzku.

„OBŁĘŻENIE JASNEJ GÓRY”

20 listopada w bazylice jasnogórskiej z okazji 360. rocznicy zwycięskiej obrony Jasnej Góry w czasie „potopu szwedzkiego” zabrzmiał koncert Cecyliński - kolejny z cyklu „Multimedia Symfonia Gwiazd”.

Podczas koncertu odbyło się prawykonanie utworu Michała Groteckiego, studenta Instytutu Muzyki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, zatytułowanego „Obłężenie Jasnej Góry”. Kompozycja została napisana na mezzosopran, głos recytujący, chór mieszany i orkiestrę symfoniczną.

Michał Grotecki, młody kompozytor, laureat kilku ważnych nagród, swój utwór skomponował z racji przypadającej w 2015 roku 360. rocznicy najazdu szwedzkiego na Rzeczpospolitą Polską.

Po wysłuchaniu utworu publiczność, bardzo licznie zgromadzona w jasnogórskiej bazylice, zgotowała młodemu kompozytorowi kilkuminutową owację na stojąco. Na zakończenie Michał Grotecki na ręce o. Nikodema Kilnara, paulina, krajowego duszpasterza muzyków kościelnych, przekazał partyturę utworu „Obłężenie Jasnej Góry”. Partytura trafiła do jasnogórskich zbiorów muzycznych.

W koncercie wystąpili:

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej oraz połączone chóry:

- Chór Filharmonii Częstochowskiej „Collegium Cantorum” (przyg. Janusz Siadlak),
- Chór Archikatedry Częstochowskiej i Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie „Basilica Cantans” (przyg. Włodzimierz Krawczyński, Zygmunt Nitkiewicz),
- Chór Instytutu Muzyki Akademii im. Jana Długosza (przyg. Przemysław Jeziorowski), Chór ZSM im. M.J. Żebrowskiego (przyg. Zygmunt Nitkiewicz).

Recytacje wykonał Antoni Rot, aktor Teatru im. Adama Mickiewicza w Częstochowie.

Jako soliści wystąpili:

- Ingrida Gapova (sopran),
- Katarzyna Suska (mezzosopran),
- Artur Janda (baryton).

Całością dyrygował Pasquale Veleno.

Wywiad z Michałem Groteckim

Marek Makowski: Jesteśmy po prawykonaniu (20 listopada 2015 r.) utworu zatytułowanego „Obłężenie Jasnej Góry”. Skąd u studenta, człowieka młodego z pewnością niedoświadczonego, takie umiejętności jak skomponowanie poważnego dzieła, które na dodatek doczeka się prapremiery w klasztorze na Jasnej Górze?

Michał Grotecki: Od kiedy pamiętam, muzyka zawsze mi towarzyszyła i wypełniała wolne chwile. Początkowo pogłębiałem swoje muzyczne zainteresowania, uczęszczając do szkoły muzycznej. Jako dziecko dużo czasu spędzałem, ćwicząc i improwizując przy fortepianie. Przełomem był dla mnie 15. rok życia. To właśnie wtedy, po zobaczeniu filmowej adaptacji powieści C.S. Lewisa „Opowieści z Narnii: Lew, Czarownica i Stara Szafa”, zachwycony ścieżką dźwiękową z filmu, postanowiłem, że zostanę kompozytorem. Od tego momentu doksztalcam się muzycznie. Niezwykle cenne były dla mnie też zajęcia z kompozycji, aranżacji i improwizacji w murach AJD.

MM: Czy utwór wymagał dużo pracy/zaangażowania?

MG: Utwór powstał w oparciu o opracowaną przeze mnie partię narratora na podstawie dokumentów ze zbiorów biblioteki na Jasnej Górze. Sam proces komponowania muzyki trwał ok. półtora miesiąca. Aby być wiarygodnym w przekazie, musiałem wpierw poczuć na własnej skórze emocje, jakie mogły towarzyszyć obrońcom Jasnej Góry w 1655 r. Obrazy, które kreowały się w mojej wyobraźni,

Michał Grotecki podczas koncertu

„LOGOS – WYSTAWA W PRACOWNI GRAFIKI UŻYTKOWEJ

„Logos” – wystawa Pracowni Grafiki Użytkowej dr hab. Agnieszki Półroli, prof. nadzw. AJD. Uczestnicy wystawy:

Agnieszka Półroli, Żaneta Wojtala, Artur Jastrzęb,
Dawid Bąk, Judyta Kalarus, Marta Kapkowska,
Małgorzata Kępińska, Adam Klimas, Katarzyna
Kostrzejowska, Małgorzata Krakowska

Tytuł wystawy – greckie słowo logos – to pojęcie filozoficzne. Według stoików „rozum świata”. Tak jak Heraklit, tak i stoicy uważali, że wszyscy ludzie są częścią rozumu świata, czyli logosu. Uważali, że człowiek to świat w miniaturze, czyli mikrokosmos, będący odbiciem makrokosmosu. Heraklit stwierdza, że „duszy jest logos sam siebie wspierający”. Logos jest słowem wieloznacznym. Może oznaczać „rozum”, lecz także „słowo”, „myśl” i „prawo” (a także „kolekcja”); pochodzi od czasownika lego, znaczącego „liczyć” (także „zaliczać” oraz „rozumować”), a także „mówić” i „zbierać”, „łączyć”, „układać”. Stąd u Heraklita ci, którzy słuchają logosu, „mają jeden wspólny świat” – są połączeni we wspólnym zrozumieniu.

zostały potem „przetłumaczone” na język muzyki.

MM: Słyszałem, że interesuje się pan muzyką filmową. Czy w tego rodzaju twórczości ma pan już jakieś doświadczenia, a może są jakieś sukcesy?

MG: To prawda, od 15. roku życia moim niezmiennym celem jest zostanie kompozytorem muzyki filmowej. Obecnie trwają rozmowy z jednym z portugalskich reżyserów w kwestii skomponowania przeze mnie ścieżki dźwiękowej do jego najnowszego filmu.

MM: Jest pan studentem ostatniego roku Instytutu Muzyki AJD. Jakie ma pan plany na przyszłość, a jakie marzenia?

MG: Dochodzą mnie głosy, że ludzie bardzo emocjonalnie przeżyli koncert na Jasnej Górze. Nie spodziewałem się tak ciepłego przyjęcia przez publiczność. Jest to dla mnie niezwykle motywujące do dalszej pracy. Obecnie trwają rozmowy o możliwości ponownego wykonania utworu oraz jego nagrania i wydania. Urząd Miasta Częstochowy wyraził wielkie zainteresowanie w tej kwestii. W najbliższym czasie planowane jest też nagranie płyty z moją autorską piosenką „Fly” oraz jej publikacja w Polsce, we Włoszech, Hiszpanii i Grecji. Nie wyobrażam sobie, bym mógł robić coś innego, ponieważ pisanie muzyki sprawia mi bardzo wiele przyjemności, a przecież podobno zabawa jest najlepszą miarą sukcesu.

MM: Dziękuję za rozmowę.

Skąd wybór takiego pojęcia jako nazwy wystawy? Grafika użytkowa to dziedzina grafiki i drukarstwa artystycznego służąca celom użytkowym. Związana jest z rynkiem wydawniczym i reklamą. Projektowanie graficzne obejmuje plakat, ilustracje, druki okolicznościowe, magazyny, gazety, znaczki pocztowe, banknoty, ekslibrisy i liternictwo. Krótko mówiąc, jest to dziedzina życia, w której jak w soczewce skupia się wiele przejawów ludzkiej działalności, tworząc świat w miniaturze.

Na wystawie prezentowane są przede wszystkim prace z zakresu grafiki użytkowej, stanowiące najnowsze dyplomowe dzieła studentów Instytutu Sztuk Pięknych AJD w Częstochowie, zrealizowane w Pracowni Grafiki Użytkowej dr hab. Agnieszki Półroli, prof. nadzw. AJD. Oprócz nich na wystawie pokazane zostaną rysunki i grafiki cyfrowe.

Wernisaż zaplanowano na 12 kwietnia. Miłośnicy sztuki spotykali się w Centrum Promocji Młodych („Willa Generała”, al. Wolności 30) w Częstochowie.

SUKCES MUZYKÓW NA SŁOWACJI

12-13 kwietnia w Katolickim Uniwersytecie w Ružomberku (Słowacja) odbył się konkurs Studencka działalność artystyczna. Konkurs ten przeznaczony dla studentów kierunków pedagogicznych zorganizowany został już po raz trzynasty przez Katedrę Muzyki Wydziału Pedagogicznego KU. Współzawodnictwo rozgrywało się w kilku kategoriach: gra na organach, gra na fortepianie, gra kameralna oraz śpiew. Wśród 99 zgłoszonych uczestników z Czech, Słowacji, Węgier, Rumunii oraz Polski naszą Uczelnię reprezentowało troje studentów Instytutu Muzyki. Miło odnotować, że wszyscy z nich zostali nagrodzeni:

- Jakub Szmidt z klasy dr hab. Katarzyny Suskiej-Zagórskiej otrzymał nagrodę drugą w kategorii wokalne,
- Agnieszka Wilk przygotowana przez dr Barbarę Karaśkiewicz zdobyła третią nagrodę w kategorii fortepian solo,
- duet fortepianowy Agnieszka Wilk i Olga Owczarek, również z klasy dr Barbary Karaśkiewicz zdobył nagrodę drugą w kategorii gra na fortepianie na cztery ręce.

Serdecznie gratulujemy!

ORATORIUM O JANIE DŁUGOSZU

Uroczystościom Święta Uczelni (11 grudnia 2015 r.) towarzyszył koncert w Filharmonii Częstochowskiej. Publiczność wysłuchała prawykonania oratorium zatytułowanego „Jan Długosz – Dziejopisarz Polski” Juliusza Łuciuka. Warto odnotować, że Święto Uczelni, a wraz z nim uroczysty koncert, zostały w znakomitej części poświęcone jubileuszowi 600-lecia urodzin patrona Uczelni, Jana Długosza.

Jeszcze nim publiczność zasiadła do wysłuchania koncertu, w foyer odbyła się uroczystość wręczenia prof. zw. dr. hab. Marianowi Kisielowi (nowemu doktorowi honoris causa AJD) daru w postaci szkicu jego podobizny. Portret powstał w trakcie uroczystości, która odbyła się kilka godzin wcześniej w AJD. Jego autorem jest Michał Zacharek – student II roku malarstwa Instytutu Sztuk Pięknych AJD. Innym akcentem była towarzysząca koncertowi wystawa dzieł pracowników Instytutu Sztuk Pięknych AJD (również w Filharmonii Częstochowskiej).

Tuż przed rozpoczęciem koncertu odbyła się uroczystość udekorowania osób zasłużonych dla rozwoju kultury. W gronie tym znaleźli się:

- Odznaka honorowa „Zasłużony dla Kultury Polskiej”: dr Katarzyna Janus (Instytut Filologii Polskiej AJD), dr Przemysław Jeziorowski (Instytut Muzyki AJD), Zdzisław Sierpiński,
- Medal „Gloria Artis”: Juliusz Łuciuk, dr hab. Katarzyna Suska-Zagórska (Instytut Muzyki AJD),
- Medal MERENTIBUS – (medal miasta Częstochowy przyznawany najwybitniejszym przedstawicielom świata kultury): Juliusz Łuciuk.

Uroczysty koncert w Filharmonii Częstochowskiej

W roli wykonawców wystąpili: Katarzyna Suska – mezzosopran, Dariusz Siedlik – baryton, Chór Instytutu Muzyki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (przygotowanie: Przemysław Jeziorowski), Chór Filharmonii Częstochowskiej „Collegium Cantorum” (przygotowanie: Janusz Siadlak), Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej im. Bronisława Hubermana pod dyrekcją Jerzego Swobody. Koncert prowadziła Anna Stachura-Bogusławska.

JM Rektor dekoruje dr hab. Katarzynę Suskę-Zagórską i dr. Przemysława Jeziorowskiego

O dziele...

Jan Długosz – Dziejopisarz Polski należy do tych utworów, których artystycznej postaci oraz przesłania nie sposób w pełni odczytać bez szerszego kontekstu. W tym przypadku chodzi o szczególnie osobisty stosunek kompozytora do tematyki, którą podjął, ujmując w oratoryjną formę. Juliusz Łuciuk przystępował do pracy ze świadomością, że nowe dzieło – w pierwszym rzędzie hołd złożony Janowi Długoszowi – będzie także naznaczone ważnym pierwiastkiem autobiograficznym, autorefleksyjnym. U jego źródła leżą wspólne korzenie obydwu twórców: historycznego kronikarza i współczesnego kompozytora. Obaj urodzili się i wczesne dzieciństwo spędzili w Nowej Brzeźnicy, obaj dojrzewali i studiowali w Krakowie, by później owocami swojej działalności przekroczyć niejedne granice. Obaj wreszcie starali się budować i umacniać poczucie narodowej siły, tkwiącej w szacunku dla patriotycznych wartości i dorobku polskiej kultury. Ta emocjonalna więź z tematyką utworu zdecydowała, że o kształt swojego oratorium Łuciuk zadbał także w warstwie literackiej, sam pisząc libretto.

Dzieło zostało ujęte w trzy duże części, odrębne ze względu na dominujący odcień wyrazowy. Część pierwsza – *Inwokacja Brzeźnicka* ma charakter pieśniowy, subtelnie poetycki zarówno w słowie, jak i jego muzycznych opracowaniach. Przywołuje tym samym skojarzenia z najwybitniejszymi przykładami liryki wokalne, jaką Łuciuk tworzył w latach 60. i 70. XX wieku. *Inwokacja Brzeźnicka* to także część najczytelniej osobista:

*Brzeźnico,
Matko miła tęsknych wspomnień
i snów rzewnych,*

*siewco dobra i mocy duchowej,
wskazałaś siłę działania słowem,
wskazałaś siłę dźwięku srebrnego,
by rzeźbić stale ducha ludzkiego*

– w tej naznaczonej szlachetną prostotą inwokacji Łuciuk wyraził wiele ze swego najgłębszego przywiązania i poczucia wdzięczności wobec rodzinnej, małej ojczyzny. W całej zaś części pierwszej – pełną paletą sugestywnych odcieni odmalował urok i siłę oddziaływań, jakie stały się fundamentem niepospolitej osobowości królewskiego kronikarza.

Dziejopisarz Polski to tytuł części środkowej, samej w sobie będącej rodzajem zwięzłej kroniki życia Długosza.

Przeważa tutaj narracja epicka, wielowątkowa, sugestywnie przenosząca wyobraźnię słuchacza w kolejne momenty i miejsca życia średniowiecznego historyka. I wreszcie *Epilog* – muzyczne apogeum radosnej podniosłości. To część utrzymana w jednolitym, tanecznym charakterze poloneza – pieczętująca narodowy, patriotyczny wyraz oratorium.

Zaproponowana przez Łuciuka brzmieniowość opiera się na tonalności autorskiej, pozbawionej wyraźnych napięć toniczno-dominantowych. Podstawowym tworzywem są tutaj rozliczne struktury bezpółtonowe. Gwarantują one pełnię harmoniczną plastyczności, z której Łuciuk skorzystał obficie przede wszystkim na gruncie kolorystycznym. W tak zaprojektowaną tonalność naturalnie wpisuje się również cała melodyka kompozycji.

 Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana	11 grudnia 2015	piątek 18.30	sala koncertowa
--	------------------------------	------------------------	--------------------

KONCERT I WYSTAWA Z OKAZJI ŚWIĘTA UCZELNI IN HONOREM DOKTORA HONORIS CAUSA prof. zw. dr. hab. MARIANA KISIELA

JULIUSZ ŁUCIUK
ORATORIUM
JAN DŁUGOSZ
DZIEJOPISARZ POLSKI
prawykonanie

AKADEMIA im. JANA DŁUGOSZA w CZĘSTOCHOWIE
Koncert - Instytut Muzyki
Wystawa - Instytut Sztuk Pięknych

2015 ROK JANA DŁUGOSZA

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej
Chór Instytutu Muzyki AJD
przygotowanie Przemysław Jeziorowski
Chór Filharmonii Częstochowskiej Collegium Cantorum
przygotowanie Janusz Siadlak

Katarzyna Suska
mezzosopran

Dariusz Siedlik
baryton

Jerzy Swoboda
dyrygent

Anna Stachura-Bogusławska - prowadzenie koncertu

71. SEZON ARTYSTYCZNY
Dyrektor - Ireneusz Kozera
Dyrektor artystyczny - Adam Kłoczek

Bilety do nabycia w Kasie Filharmonii
ul. Wilsona 16, tel. 795 451 438, pn - pt 9.00-19.00
oraz on-line na www.filharmonia.com.pl

Swą muzyczną narrację kompozytor przeprowadził przy użyciu trzech podstawowych środków wyrazowych. Na czoło wysuwa się pośród nich melodyka, zadziwiająca bogactwem inwencji. Rozliczne rysunki melodyczne kreślone są w adekwatnych kontekstach brzmieniowych – zawsze idealnie podporządkowanych poetyce danego fragmentu. Potoczysta kantylena pojawia się w otoczeniu charakterystycznych ujęć fakturalnych: bezpółtonowych barwnych plam, błyskotliwych girland gamowych czy pionów kwintowo-oktawowych, brzęcych przejmującą głębią dzwonów.

Odmiernym tworzywem kompozytorskim jest w *Janie Długoszu* sonorystyczna impresyjność. To barwne fragmenty o cechach ilustracyjności, mogące przybierać zarówno liryczny, jak i epicki rys wyrazowy. Za pomocą tego środka Juliusz Łuciuk przywołał na przykład wrażenia dziecięcej beztroski i błogiej radości płynącej z wiejskiego otoczenia przyrody (we fragmencie *Wspomnienia łąk brzeźnickich*). Podobnie majestat królewskiego orszaku (fragment *Zwycięski powrót króla*) został wyobrażony poprzez sugestywną materię sonorystyczną.

I wreszcie ujęcie trzecie, nasycone ekspresyjną kontemplacyjnością. To momenty „zatrzymania” biegu formy. Przekierowanie percepcji na konkretny element brzmieniowy – w poetyce przeradzające się w apogeum zadumy (np. partia chóru w *Chorągwianej księdze Długosza*).

Osią dzieła jest rzecz jasna śpiew. Partie solowe oraz duety we fragmentach poetyckich mają charakter pieśniowy, znacznie oddalając się od dramatycznej konwencji oratoryjnej. Fragmenty epickie z kolei przyjmują postać opowiadającą. Pomimo obecności różnorodnej melodyki – jakoś nawiązują one do recytatywności. To wrażenie należy zapewne przypisać szczególnemu wyeksponowaniu treści tekstu, podawanej w konwencji trzecioosobowej relacji. W ujęciu czysto brzmieniowym – zwraca uwagę różnorodność zabiegów polifonicznych w duetach wokalnych. Należą tutaj proste imitacje, ale także wymiennosc głosów, balansowanie między swobodą rytmiczno-kontrapunktyczną a techniką nota contra notam, aż po przeciwstawność kierunku głosów, przywołującą skojarzenia z wczesnośredniowieczną techniką discantus.

Medium równoważnym dla solistów jest chór, który w *Janie Długoszu* występuje w dwojakiej roli. Częściej Łuciuk widział partie chóralne jako wszechstronne wsparcie dla solistów. Chór tworzy w tym przypadku brzmieniową „aureolę”. Wypełnia przestrzeń harmoniczną i kolorystyczną, kreując pełne głębi środowisko brzmieniowe dla mezzosopranu i barytonu. Niemniej także i główny ciężar narracji bywa powierzany chórowi. Momentami antycypuje on partie solowe (np. we fragmencie *Banderia Prutenorum*), jak również „opowiada” w pełni samodzielnie (np. kontemplacyjna *Chorągwiaina Księga Długosza*).

Warto na koniec zwrócić uwagę na dwa – wybrane spośród licznych – czysto techniczne znamiona kunsztu

kompozytorskiego w nowym oratorium Łuciuka. Do takich zaliczyć można swobodną wymiennosc planów narracyjnych między chórem a solistami we fragmencie *Epilogu*, kiedy to chór przejmując funkcję koncertującą, zaś soliści realizują swobodny kontrapunkt. Prócz tego – żal byłoby przeoczyć wielką staranność w użyciu perkusji. Rozplanowanie jej partii momentami jawi się wręcz jako zupełnie niezależna, solowa forma instrumentalna. Dominuje tu wszechstronnie zastosowany wibrafon. Jego rola rozciąga się i zmienia od subtelnie kolorystycznej, poprzez rytmiczną, melodyczną, harmoniczną, ilustracyjną, aż po epizody tchnące dramatyzmem.

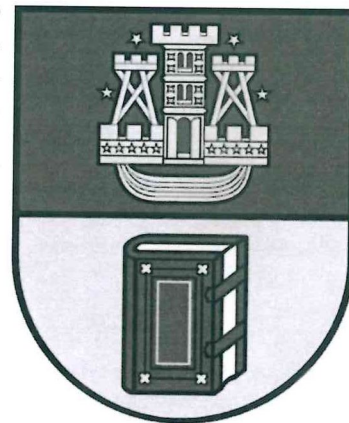
Bowiem *Jan Długosz – Dziejopisarz Polski* to nie tylko sugestywne środki wyrazu, zakomponowane w formę muzycznej opowieści o wielkim Polaku. To także abstrakcyjna błyskotliwość dźwiękotwórcza. Pełnia fantazji – zawsze jednak wyważonej, nigdy nie wynoszącej formy dzieła ponad jego treść. To wartość dobrze zresztą znana z wielu wcześniejszych utworów Juliusza Łuciuka. Bohaterowi swojego dzieła kompozytor złożył hołd z tego, co najcenniejsze w jego duchowym, twórczym skarbcu.

opr. Grzegorz Majka

KONCERT MUZYKÓW Z LITWY

Instytut Muzyki AJD oraz Filharmonia Częstochowska w marcu br. zaprosiły chętnych melomanów na kolejny z cyklu Akademickich koncertów kameralnych, który odbył się w Częstochowskiej Filharmonii. Tym razem zaprezentowane zostały utwory kompozytorów litewskich, które wykonali pedagodzy Akademii Sztuk Uniwersytetu w Kłajpedzie: Valentina Vadoklienė – sopran, Irena Pečiūrienė – fortepian, Dainora Sugintienė – skrzypce oraz Vytautas Tetenškas, grający na etnicznym instrumencie litewskim – birbynė.

Wprowadzeniem do koncertu był wykład dr hab. Adama Regiewicz, prof. AJD – dyrektora Instytutu Filologii Polskiej, *Symfonia „Cierpienie niewinnych” Kiko Argüello jako przestrzeń dialogu międzyreligijnego*. Koncertowi towarzyszyła wystawa prac plastycznych Marcina Wieczorka z Instytutu Sztuk Pięknych AJD, którą obejrzeć można było w holu Filharmonii.

Juliusz Łuciuk (ur. 25 XII 1926 roku) to twórca, którego horyzontom estetycznym właściwie brak precedensu w skali współczesnej muzyki polskiej. Gmach swej sztuki wznosi on już od blisko sześćdziesięciu lat. I choć szczegóły owej konstrukcji mógłby już dawno uznać za wypełnione, a artystyczne ścieżki za trwale wytyczone – Łuciuk mimo to wciąż chce szukać nowych. I tym samym stawać w miejscach, z których przesłanie twórcy byłoby widoczne jeszcze lepiej, z optymalnej perspektywy, w coraz lepszym świetle.

Kompozytor urodził się w Nowej Brzeźnicy koło Radomska, dorastał w Częstochowie, zaś swoje dorosłe życie i pracę twórczą związał z Krakowem. Z muzyką zaznajomił go ojciec, Andrzej Łuciuk, dając rozległe i mocne fundamenty pod rozwój twórczego talentu. W 1947 Łuciuk rozpoczął studia muzykologiczne na UJ oraz pianistyczne w PWSM w Krakowie, poszerzając je w 1952 także o kompozycję pod kierunkiem Stanisława Wiechowicza. Studia kompozytorskie kontynuował w Paryżu, znakomicie poszerzył także swe muzyczne horyzonty na Wakacyjnych Kursach Muzyki Nowej w Darmstadt.

Droga twórcza Juliusza Łuciuka to imponujący różnorodnością ciąg fascynacji estetycznych, oplatających mocną, od samego początku nieprzerwaną nić artystycznych i ludzkich ideałów. Jakie one są? Chyba przede wszystkim – no właśnie... Ludzkie. Bo Łuciuk to wyznawca świętej dla niego symbiozy dwóch cnót: dobra i piękna. Pierwsza z nich objawia się w przekazie; misji niesienia radości, pocieszenia, spokoju; w potrzebie zajmowania stanowiska wobec momentów ważnych dla ludzi. Drugi z filarów tej sztuki – piękno – przybrał postać brzmienia, charakterystycznego i własnego, kształtowanego mocą kompozytorskiej intuicji, nieustannie mocującej się z kreatywną siłą intelektu.

Łuciuk to twórca w szerokim rozumieniu liryczny. Tę predylekcję do subtelności i poetyckiej zwięzłości wypowiedzi zwiastują już najwcześniejsze kompozycje. Do tego szczególna wrażliwość kolorystyczna, które to cechy pełen artystyczny wyraz znalazły w kompozycjach z początku lat 60., prowadząc jednocześnie estetykę twórcy w obszar awangardy i sonoryzmu. Wtedy też wziął swój początek ważny okres eksperymentów z preparowaniem fortepianu, będący po części kontynuacją sonorystycznych poszukiwań. Twórczość ta ukazała nade wszystko zadziwiającą umiejętność zręcznego kształtowania sugestywnej narracji muzycznej przy użyciu dowolnych, najskromniejszych nawet środków.

Druga połowa lat 60. oraz pierwsza lat 70. zaowoco-

Wiceprezydent Częstochowy dr Ryszard Stefaniak gratuluje Juliuszowi Łuciukowi

wały wielkimi poematami wokalnymi z orkiestrą, niejako przygotowującymi okres brzmieniowego bogactwa i rozmachu form scenicznych. Później nastał czas głębszego spojrzenia w sferę religijnej duchowości, a coraz częstsze czerpanie ze źródeł chorału czy neotonalnej harmonii stało się równie naturalnym elementem języka, co wcześniejsze preparowanie fortepianu – niegdyś świadectwo i symbol nowatorstwa.

Wydawać by się mogło, że koncentracja na twórczości religijnej, w znacznej mierze chóralnej, oraz świadomy wybór brzmieniowości neoimpresjonistycznej, nie zwiastuje już istotniejszych przewartościowań twórczych. A jednak kompozytor zaprzeczył temu domniemaniu, sięgając w latach 2004-2010 po tekst *Tryptyku rzymskiego* Jana Pawła II. Odtąd znacznemu wyeksponowaniu uległ walor brzmieniowo-poetyckiej kontemplacji, wnosząc ze sobą pierwiastek transcendentnej modlitewności, a jednocześnie nawiązując do estetyki sonoryzmu.

Ostatnie lata przyniosły tymczasem kolejną ewolucję. Horyzont religijnej przestrzeni wyrazowej przerodził się w poetykę metafizyczną, umiejscawiającą człowieka w całej rozciągłości między wymową gorzkiej łzy cierpienia a czasoprzestrzennym, boskim bezmiarem kosmosu. W tak ujęte twórcze przesłanie wpisuje się *Spełnienie* na trio smyczkowe czy kameralne oratorium *Omaggio a L'Aquila*. Tymczasem kolejne duże dzieło, *Jan Długosz – Dziejopisarz Polski*, zostało właśnie ukończone i zabrzmiało po raz pierwszy. Doprawdy trudno wykluczyć, że teraz to oratorium otworzy kolejny, nowy wątek na twórczej drodze Juliusza Łuciuka.

DZIEŃ OTWARTY

Fot.: arch.

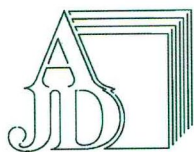

SUKCES MUZYKÓW NA SŁOWACJI

Fot.: arch.

Nowości Wydawnictwa

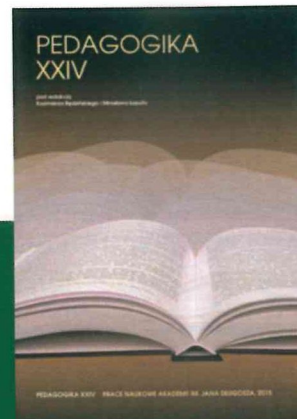
ROCZNIK POLSKO-UKRAIŃSKI

pod redakcją Kazimierza Rypkowskiego i Dariusza Rypkowskiej

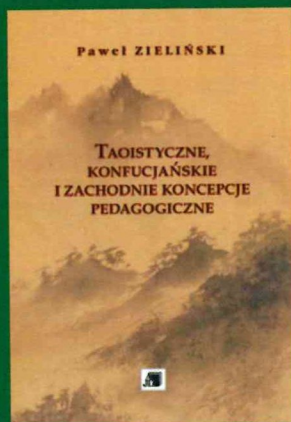
РІЧНИК ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ

на редакцію: Казиміра Рипківського і Дарія Рипківської

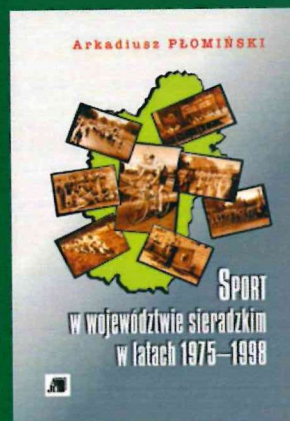
**WIELOWYMIAROWOŚĆ
WSPÓŁCZESNEJ EDUKACJI DZIECKA**

redakcja naukowa
Joanna Juszczak-Rygallo

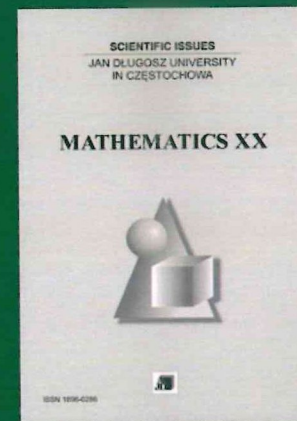
Paweł ZIELIŃSKI

**TAOISTYCZNE,
KONFUCJAŃSKIE
I ZACHODNIE KONCEPCJE
PEDAGOGICZNE**

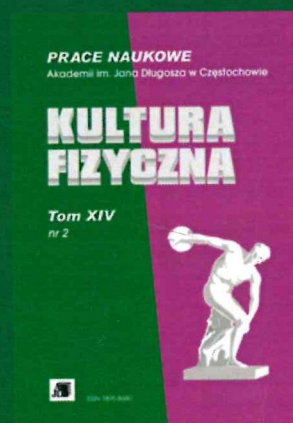
Arkadiusz PŁOMIŃSKI

**SPORT
w województwie sieradzkim
w latach 1975-1998**

SCIENTIFIC ISSUES
JAN DŁUGOSZ UNIVERSITY
IN CZĘSTOCHOWA

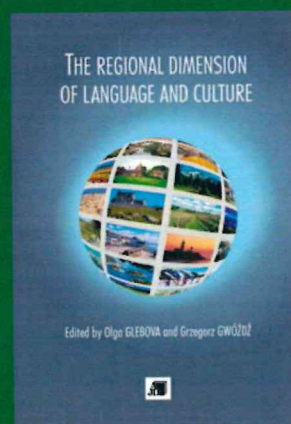
MATHEMATICS XX

PRACE NAUKOWE
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

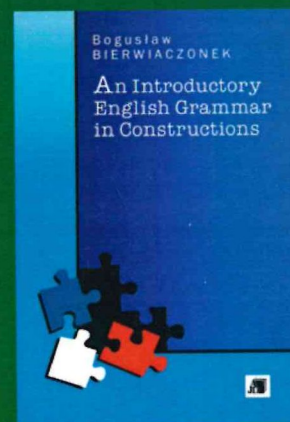
**KULTURA
FIZYCZNA**

Tom XIV
nr 2

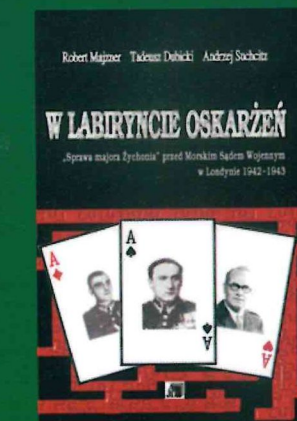
THE REGIONAL DIMENSION
OF LANGUAGE AND CULTURE

Edited by Olga GLEBOVA and Grzegorz GWÓZDZ

Bogusław
BIERWIACZONEK

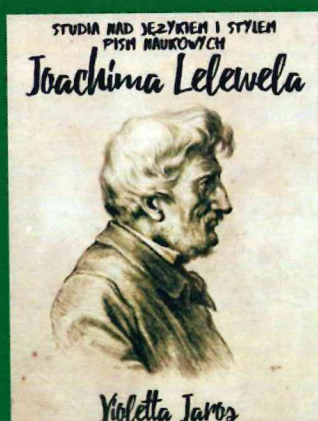
**An Introductory
English Grammar
in Constructions**

Robert Majmór, Tadeusz Delicki, Andrzej Suchan

W LABIRYNCIE OSKARŻEŃ

„Sprawa majora Żychonia” przed Monikim Sądem Wojennym
w Londynie 1942-1943

STUDIA NAD JĘZYKIEM I STYLEM
PISM NAUKOWYCH

Joachima Lelewela

Violetta Jarosz

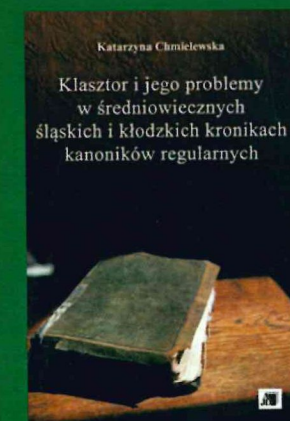
**KULTURA
MATERIALNA**

w języku, literaturze
i przekładzie

Material culture in language, literature and translation

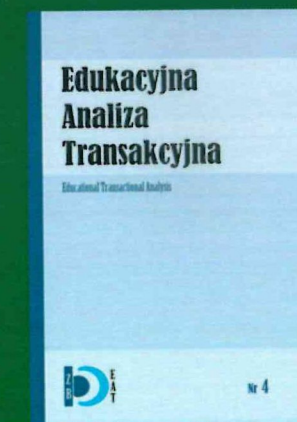

pod redakcją Grzegorza Gwóźdź

Katarzyna Chmielewska

**Klasztor i jego problemy
w średniowiecznych
śląskich i kłódzkich kronikach
kanoników regularnych**

**Edukacyjna
Analiza
Transakcyjna**

Educational Transactional Analysis

nr 4